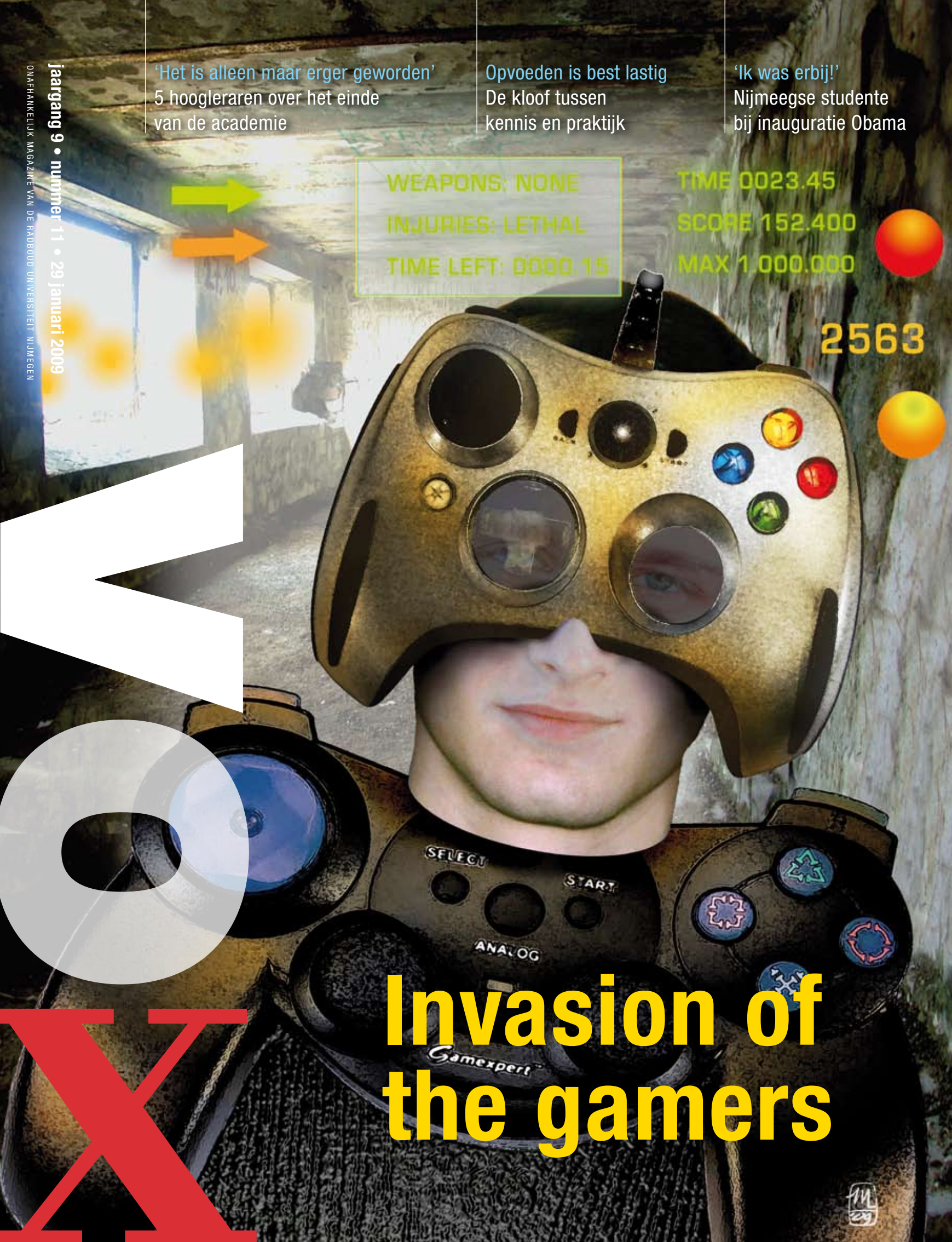

'Het is alleen maar erger geworden'
5 hoogleraren over het einde
van de academie

Opvoeden is best lastig
De kloof tussen
kennis en praktijk

'Ik was erbij!'
Nijmeegse studente
bij inauguratie Obama

WEAPONS: NONE
INJURIES: LETHAL
TIME LEFT: 0000.15

TIME 0023.45
SCORE 152.400
MAX 1.000.000

2563

Jaargang 9 • nummer 11 • 29 januari 2009
ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RABBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Invasion of
the gamers

ORIENT PLAZA

KOM PROEVEN VAN ONZE JAPANESE GERECHTEN!

Ons Japanse Restaurant Kyoto stelt u de Japanse keuken voor op het hoogste niveau. Kyoto ademt de sfeer uit van een authentiek Japans restaurant. Het restaurant is eenvoudig en smaakvol ingericht in de kleuren van bamboebeige en zwart. Japanners zijn gevoelig voor schoonheid, dit gevoel voor esthetiek ziet men terug in de Japanse keuken. De chef-koks van ons Japanse restaurant Kyoto bereiden de gerechten volgens dit Japanse principe. Onze Chef-koks maken van ieder gerecht een kunstwerk. Ieder gerecht is subtiel en verfijnd. De smaak van de Japanse keuken wordt bepaald door zijn eenvoud, de smaak is enerzijds puur en anderzijds zeer geraffineerd.

ONS JAPANESE RESTAURANT HEEFT SPECIAAL VOOR U EEN MENU SAMENGESTELD:

Menu Fuyu

Prijs € 45,- p.p.

1. Zenzei Sashimi Sushi Chuka Wakame Kyoto's cocktails	3. Teppanyaki gerechten Canadese zeekreeft met Zeeuwse oester
2. Dobin Mushi soep Heldere visbouillon geserveerd uit een theepot	4. Zeeduivel met QP saus
	5. Dunne plakjes Noord- Amerikaanse rib-eye opgerold met foie gras, gebakken rijst en seizoensgroenten
	6. Koffie of thee

Geldig van maandag t/m donderdag. Geldig t/m 31 maart. Er is een rokersruimte aanwezig. Kerkenbos 1017 • 6546 BB Nijmegen • T: (024) 377 10 66 • F: (024) 378 52 16 • I: www.orientplaza.com

INDONESISCH • THAIS • JAPANS • CHINEES/KANTONEES

Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen

Breaking language barriers!

Cursusaanbod voorjaar 2009

Vreemde talen

- Engels: Engels voor beginners en (half)gevoorderden English at work University of Cambridge Certificates English for IELTS English writing for students
- Chinees - Duits - Frans - Italiaans - Russisch - Spaans: diverse niveaus

Nederlands voor anderstaligen

- Dag- en avondcursussen: alle niveaus

Communicatietrainingen

- Mondelinge, schriftelijke en managementvaardigheden

Schrijf nu in via www.ru.nl/utn

Voor studenten en medewerkers van de Radboud Universiteit gelden speciale tarieven.

UTN, Erasmusplein 1
6525 HT, Nijmegen
T 024 - 361 21 59
E utn@let.ru.nl
www.ru.nl/utn

Tips voor helder schrijven?
Ontdek onze site
www.ru.nl/raakradbouds

Het UTN maakt deel uit van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Nummer 11 • jaargang 9 • 29 januari 2009

Je ouwelui mee naar college. Twintig jaar geleden ondenkbaar, nu een trend. Op zaterdag 17 januari organiseerde biologenvereniging Beevee een ouderdag voor de pa's en ma's van eerstejaars. De dag was een knetterend succes, maar liefst tweehonderd ouders deden mee. Een practicum van dode beesten, een college over microbiologie en een rondleiding door de plantenkassen: ouders hebben wat te vertellen op de eerstvolgende familieborrel.

Achtergrond Opvoeden is een kunst

Wetenschappers hebben hun mond vol over opvoeding. Maar hoe doen zij het eigenlijk zelf? Maakt al die kennis hen modelvaders en -moeders? "Papa, in jouw boekje staat het anders. Je moet nu een ik-boodschap geven in plaats van zo boos te worden."

Interview 'Om bij de inauguratie van Obama te zijn was emotioneel'

Amerikanistiekstudent Saskia Tielens studeerde het afgelopen semester aan de universiteit van Berkeley. Ze maakte de opkomst van Barack Obama van dichtbij mee. Met als hoogtepunt het aanwezig zijn bij de inauguratie van de nieuwe president. "Ik was omringd door Afro-Amerikanen die helemaal uit hun dak gingen. Een euforisch moment."

Serie De ondergang van de academicus

Moeten wetenschappers in het geweer komen om hun vrijheid te heroveren? Vox vroeg vijf hoogleraren zich over deze vragen te buigen. Jaren geleden uitten zij hun zorgen in de zogeheten Buytendijk-lezingen. Hoe kijken de vijf hoogleraren aan tegen de stand van zaken nu? "Het is alleen maar erger geworden. Ik sta te popelen de rede opnieuw uit te spreken, met een veel militanter verhaal."

en verder 4 nieuws & opinie 22 wetenschap 24 coververhaal: gamende studenten 29 Vox Populi 30 Vox campus 32 backstage

Bij dit nummer Ik keek de vriendin die me voor mijn verjaardag een cd-rom van Age of Empires cadeau gaf, verwonderd aan. Wat moest ik met zo'n dom computerspel? "Probeer het nou maar een keer, het is meer dan schieten hoor, je moet strategisch denken en zo." Binnen een week was ik *hooked*. Binnen een maand zat ik nachtenlang op internet in een competitie om de alleenheerschappij over het Romeinse Rijk. Age of Empires bleek zo verslavend dat ik alle signalen negeerde. Hoofdpijn van het turen, rsi in de schouders en veel te weinig slapen. Na drie maanden had ik de helderheid van geest een aansteker onder de cd-rom te houden. Dat is tien jaar geleden. Sindsdien heb ik nooit meer een computerspel gekocht of gespeeld. De huidige generatie games is nog veel mooier, slimmer en aantrekkelijker. Vanaf pagina 24 lees je hoe tricky kan zijn. /Chris-Jan van der Heijden

Breda | 's-Hertogenbosch | Tilburg

Liever een *andere studie* en meteen overstappen?

Wacht niet tot september. Ontdek 't al in februari!

Bij Avans Hogeschool is het bij diverse opleidingen mogelijk om al in februari te starten. Ideaal als je spijt hebt van je huidige studiekeuze en een opleiding op hbo-niveau wilt volgen. Je hoeft dan niet meer te wachten tot september! Wil jij starten in februari? Kijk dan op avansopen.nl voor meer informatie.

FOTO: GERARD VERSCHOOTEN

Getuige van Auschwitz

Met een getuigenis van de 85-jarige Fred Schwarz (foto), dinsdagavond in een overvolle Aula, gaf de universiteit invulling aan de Holocaust Memorial Day. Bij zijn introductie op Schwarz, overlevende van Auschwitz, benadrukte hoogleraar Religiewetenschappen Jean-Pierre Wils dat het stilstaan bij de gruwelen van de Holocaust geen vrijblijvende zaak is. “We zijn gedoemd te herinneren.”

Zie ook pagina 22.

Rechtenstudenten: niet meer spieken in het wetboek

Aantekeningen in het wetboek worden door rechtenstudenten gebruikt als geheugensteun voor het vinden van arresten en jurisprudentie. Sommige studenten gebruiken de aantekeningen om te frauderen. De examencommissie heeft besloten om geen enkele aantekening in wetboeken meer toe te staan. De studenten zijn vervolgd.

“Studenten frauderen als gekken”, zei decaan Corjo Jansen in de Facultaire Gezamenlijke Vergadering van rechten als toelichting op het besluit van de examencommissie. Rechtenstudenten mogen in hun wetbundels verwijzingen naar arresten en jurisprudentie opschrijven. “Begrijpelijk”, zegt Antoon Quaedvlieg,

voorzitter van de examencommissie. “Soms ken je het arrest wel, maar kun je even niet op de naam komen. Het is een dilemma. Het probleem is dat onze studenten zo slim zijn dat ze hele schema’s maken. Dat maakt niet uit bij tentamens waar naar grip wordt gevraagd, maar wanneer het om kennis gaat, kunnen ze het zo overschrijven uit hun aantekeningen in de bundel.” De examencommissie heeft na zeventien geconstateerde fraudegevallen besloten om in het nieuwe jaar geen enkele aantekening meer toe te staan. Daniël Segbert, van de Facultaire Studentenraad, vindt het besluit van de examencommissie buitenproportioneel. “Laat eerst maar eens duidelijk zijn wat onder

fraude valt. Het is bij de rechtenstudenten niet duidelijk wat er precies wel en niet mag.” Een anoniem groepje studenten heeft in de kantine een vlugschrift verspreid waarin opgeroepen wordt tot actie. Een deel van de commotie over het verbod is ontstaan door de berichtgeving. De aankondiging van het omstreten verbod stond weggemoffeld in een besluitenlijstje. Segbert: “Het is bij dergelijke zwaarwegende besluiten wel fijn als we het direct van de examencommissie horen en niet via een omweg.” Quaedvlieg betreurt deze gang van zaken, maar denkt dat de examencommissie er nog wel uitkomt met de studenten. Segbert is inmiddels ideeën aan het verzamelen voor een alternatief. /AvdH

Onzin!

Ik heb een nieuwe kamer. Dus moest alles van mijn oude kamer worden ingepakt, verplaatst en worden uitgepakt. Ik kan niet weggooiden. Zo kwam ik een oud werkstuk tegen, met het commentaar van mijn toenmalige docent. Fascinerend. Er stonden uitroptekens in de kantlijn. En stukken waar hij ‘onzin!’ naast gezet had. En hier en daar had hij ‘ja!’ en soms ook ‘nee!’ geschreven. Wat bezielde die man? Wat kan hij bedoeld hebben? Toen was ik nogal tevreden met mijn eigen stuk geweest, ik had het niet voor niets bewaard, en ik herinner me dat ik me van het commentaar niet veel heb aangetrokken. En ook nu voel ik weer dezelfde weerzin als destijds, bij dat priegelhandschrift van hem, en dat vertoewardigde toontje van die uitroptekens. Ik mocht hem niet. En zijn commentaar vond ik ook stupide. Uit ergernis besluit ik het werkstuk te leggen op de stapel ‘potentieel weg te gooien’. Terwijl ik het neerleg, valt mijn oog op een stapel werkstukken die ik dit weekend zelf heb nagekeken. ‘Onzin!’ lees ik, in mijn eigen handschrift. En ik zie tot mijn schande dat ik af en toe een uitropteken plaats, in de marge. Waar-

MGT

om eigenlijk? Wat is dat voor rare gewoonte? Kennelijk denk je als docent dat je in gesprek bent met een student, via zo’n werkstuk. Dat je interactief op diens beweringen reageert, tussen de regels, in de hoop dat hij ‘iets doet’ met je commentaar. Wat onnozel. Het is chatten *avant la lettre*. Het rare is alleen dat die docentenchats altijd halfslachtig zijn. Je wijst een rotte plek aan, maar je vertelt niet hoe het wel moet, want dat is immers didactisch onverantwoord. Je geeft aanwijzingen, hints, richtingen, maar gewoon verbeteren is er nooit bij. Wat een hopeloze toestand. Ik kijk nog eens naar mijn eigen werkstuk. Heb ik er wat van geleerd? Och. Niet zozeer van het commentaar, als wel van het feit dat ik het werkstuk moest maken. Daar ben ik die ouwe knakker dan toch nog dankbaar voor, dat ik vooral mezelf wat heb geleerd. Ik denk dat ik het stuk maar gewoon bewaar. En in de studentenwerkstukken heb ik mijn uitroptekens veranderd in ‘goed!’ en soms in ‘niet goed!’ Dat is nog steeds erg stupide, maar het geeft me een prettig gevoel dat ik mijn chats nu aanvul met eenduidige evaluaties. Of het helpt? Onzin! /Mgt

D O R P S P O M P

Sommige studies zijn zo easy, die haal je met twee vingers in je neus. Althans, dat beweert de studentenraad. Studenten worden te weinig uitgedaagd en draaien bij lange na geen veertig uur. Hoe zit dat bij jou?

Loes Verstappen, student bedrijfswetenschappen “Als je hier goede cijfers wilt halen, ben je zeker veertig uur per week bezig. Maar ik ben wel blij dat er ook tijd is voor andere dingen. Dat is bij ons belangrijk omdat er geen stage in het curriculum zit en je sommige vaardigheden zelf moet ontwikkelen.”

Esther Scheepers, studieadviseur kunstgeschiedenis “Nou, bij kunstgeschiedenis houden we ze strak, hoor! Onze studenten doorlopen een intensief programma. Niet aanwezig op college betekent gewoon geen tentamen doen. Ja, ik heb regelmatig gestreste studenten op de stoep.”

Auke Gielens, student pedagogiek, “Nou, ik krijg het echt niet voor niets! Alles bij elkaar kom ik toch wel aardig in de buurt van de veertig uur. De studie pedagogiek is geen slappe studie, zeker niet in de eerste twee jaar. Soms zijn er rustiger periodes, ja, dat wel.”

Woordvoerder studentenbegeleiding “Ik denk dat te veel of te weinig studiedruk vooral een kwestie van beleving is. Als iemand op de juiste plek zit en het gevoel heeft een goede studiekeuze te hebben gemaakt, dan is de studiedruk minder een issue dan bij studenten die zoekende zijn.”

Anonieme student, natuurkunde “Te weinig uitdaging?! No way! Ik kan me absoluut niet voorstellen dat er binnen natuurkunde ook maar iemand te vinden is die de studielast te laag vindt. Volgens mij doen wij zo’n beetje het dubbele van een alfastudie.”

Anco Peeters, lid Studentenraad “Studenten betalen om uitgedaagd te worden door hun studie en dat moet de universiteit ook waar maken. Op een wetenschappelijke instelling hoort geen middelbare schoolcultuur, maar een academische houding! Je gaat toch studeren om er slimmer van te worden?” /LS

Magneten liggen stil na monsterfactuur

De beheerder van het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden (HFML) heeft een kort geding aangespannen tegen Liander, de beheerder van het energienetwerk in de regio. Sinds Liander de tarieven voor het HFML per 1 januari verdriedubbelde, liggen de magneten in het lab stil. “We kunnen het niet meer betalen”, zegt hoogleraar-directeur Jan Kees Maan.

In het HFML worden veel experimenten gedaan met megagrote magneten. Een hoog magnetisch veld kan de eigenschappen van materialen beïnvloeden. Wetenschappers kunnen zo het materiaal beter leren kennen en ook nieuwe eigenschappen ontdekken. Het HFML is wat stroom betreft een grootgebruiker op de universiteit. Als er één magneet aangaat, gebruikt het lab minimaal 1 megawatt, het vermogen dat nodig is om de magneten te koelen. Een magneet gebruikt wanneer hij op zijn hoogste veld staat gedurende korte tijd maximaal 20 megawatt, dat is evenveel als een dorp, zo’n vijfduizend huishoudens, per dag kan verbruiken. Omdat het HFML de magneten niet de hele dag aan heeft, maar op gezette tijden, maakt het lab voor de toevoer van stroom geen gebruik van de hoofdkabel maar van een leegstaande reservekabel. Vóór de privatisering van de energiebedrijven betaalde het HFML heel weinig voor het gebruik van die kabel. Daarna lagen de tarieven hoger, maar waren

De stroomtoevoer in het HFML

FOTO: ERIK VAN T HULLENAR

ze nog wel op te brengen voor het lab. Sinds 1 januari vraagt Liander opeens drie keer zoveel. In totaal 420.000 euro per jaar. “Voor een kabel die anders leeg staat! Dat vinden we niet rechtvaardig”, zegt Maan. Ook in internationaal opzicht zou het HFML onevenredig veel moeten betalen voor de stroomaanvoer.

“Als we het bedrag vergelijken met het lab voor hoge magneetvelden in Grenoble, ons zusterlab, dan betalen wij vier keer zoveel.” Het kort geding is aangespannen door de beheerder van het HFML, de vennootschap die het lab vertegenwoordigt. /MZ

FNWI kort op student-assistenten

Bezuinigingen bij FNWI treffen de student-assistenten. Een flinke overschrijding van het budget zorgt ervoor dat het faculteitsbestuur de kosten voor student-assistenten met 25 procent wil verminderen. Studenten zijn boos. “Student-assistenten maken het onderwijs bij FNWI juist zo goed.”

Het ging financieel al niet best bij FNWI, toen ook nog eens bleek dat de kosten voor student-assistenten de pan uit rezen. Het budgetprobleem leidde ertoe dat de student-assistenten op de bètafaculteit in november en december niet werden uitbetaald. “Onlangs is het geld gestort”, zegt studentassistent Richard Willems. “Een paar dagen daarna kreeg ik een briefje dat het achterstallige

loon was overgemaakt, zonder excuses of verklaring waarom er niet was betaald. Niet echt heel netjes.”

Met het uitbetalen van het achterstallige loon zijn de zorgen voor student-assistenten nog niet voorbij. Het faculteitsbestuur bekijkt of er gesneden kan worden in het budget van de student-assistenten. De uitgaven aan student-assistentschappen zijn sinds 2006 met ruim tien procent per jaar gestegen. Bij monde van David de Vries laat het faculteitsbestuur weten te onderzoeken of al die student-assistenten wel nodig zijn voor ondersteuning bij het onderwijs. “Misschien zijn er promovendi die hun onderwijstaak niet vervullen of misschien krijgen student-assistenten voor vergelijkbare vakken bij

de ene opleiding meer uren dan bij de andere opleiding.” Voorlopig wil het bestuur een korting van 25 procent op de student-assistentschappen doorvoeren. Joep Bos, van studentenvakbond AKKU, weet dat de boosheid bij de afdelingen wiskunde, natuur en sterrenkunde groot is. “Zij kregen eerst vijf uur voor het begeleiden van een werkcollege, terwijl ze eigenlijk 5,25 uur nodig hadden. Nu is het plan om nog

maar vier uur uit te betalen. Daar is veel weerstand tegen en het is de vraag of iedereen daarmee akkoord gaat.”

Bos vindt het erg jammer dat er juist wordt bezuinigd op de student-assistenten. “Het is een erg laagdrempelige manier voor studenten om hulp te krijgen.” Bos ziet duidelijke voordelen van student-assistenten boven promovendi. “Student-assistenten hebben het vak in het verleden vaak zelf gevolgd, het zijn ouderejaars en daardoor zeker voor studenten in de bachelorfase veel makkelijker benaderbaar dan aio’s.” Het bestuur geeft aan de korting op het budget pas definitief te bepalen als precies is uitgezocht wat de benodigde capaciteit aan student-assistentschappen is. /AvdH

Studentenraad wil studielast opkrikken

Eén ects staat voor 40 uur studie-inspanning. Maar is dat de inspanning die nodig is voor een negen? Of levert je dat een krap zesje op? De studentenraad vindt dat er meer duidelijkheid moet komen.

Studenten die zich druk maken over te lage studielast. Het moet niet gekker worden. Toch probeert de studentenraad met man en macht de workload van ‘lichte studies’ omhoog te krikken. Een slappe studie is niet goed voor de

mentaliteit van studenten, aldus de raad in een notitie waar het universiteitsbestuur zich deze maand over buigt. “De universiteit heeft als richtlijn dat studenten gemiddeld veertig uur per week aan hun studie besteden. De studentenraad heeft geconstateerd dat deze studielast bij een aantal opleidingen niet gehaald wordt”, aldus Anco Peeters. “Doodzonde! Dit betekent dat studenten wanneer zij hun diploma krijgen, meer uit hun studie hadden kunnen halen.”

Een probleem bij het inventariseren van de studielast is dat de verschillende faculteiten andere normen hanteren bij het bepalen van de studielast. Sommige opleidingen vinden dat iemand die zich aan de studienorm houdt een goed cijfer moet kunnen halen. Voor andere opleidingen staat de officiële studielast voor ‘net genoeg’. Voor hen betekent een tsunami aan achten en negens dat er kennelijk te weinig uitdaging in de studiestof zit. Een online opiniepeiling op Vox-

log.nl liet zien dat van de 178 respondenten 47 procent vindt de studie ‘zo zwaar is als je zou mogen verwachten’. 35 procent vindt de studie licht, maar slechts de helft daarvan verlangt actie. De rest vindt het ‘eigenlijk wel fijn’. 18 procent van de respondenten noemt de studie ‘te zwaar’. Het college heeft naar aanleiding van de notitie toegezegd te zullen gaan praten met de decanen. Rector Bas Kortmann ziet voorslagnog echter geen reden voor het aanscherpen van de regels. /RvdT

Neerlandica wint scriptieprijs

De Nijmeegse neerlandica Bianca Graat, die in 2008 afstudeerde op de negentiende-eeuwse vertaler en auteur Mark Prager Lindo heeft de Taalunie Scriptieprijs gewonnen. De jury sprak lovend over de systematische aanpak, belezenheid, wetenschappelijke houding en de aanknopingspunten voor verder onderzoek. Bianca had zelf niet op de overwinning gerekend. “Tijdens de presentaties merkte ik wel dat Belgen erg fanatiek en gedisciplineerd zijn, hun onderzoeken zaten methodologisch erg sterk in elkaar”. Naast de eer won Bianca een geldbedrag van 1500 euro.

Motoravonturier verongelukt in Dakar

In de Senegalese hoofdstad Dakar is op 20 januari Christiaan Schoemans om het leven gekomen. De voormalige rechtenstudent maakte samen met biologiestudent Daan Speth een avontuurlijke tocht op de motor door het Afrikaanse continent. Op 16 november waren ze uit Nijmegen vertrokken. Op hun weblog is te lezen hoe het tweetal begin december na een tocht door Europa, de oversteek maakt naar Afrika. Daar buigen ze af naar het westen om Marokko te doorkruisen. In Senegal zou het avontuur tot een tragisch einde komen. Reisgenoot Daan Speth schrijft op zijn reislog: “Afgelopen dinsdag, 20 januari, is Christiaan Schoemans bij het binnenrijden van Dakar aangereden door een vrachtwagen die plotseling uitweek. Hij kwam ten val en was op slag dood. Chris was klasgenoot, huisgenoot, reisgenoot, maar in de eerste plaats vriend. Ik kan met geen woorden beschrijven hoe ik hem mis. Ik ben inmiddels terug in Nederland, opgevangen door familie en vrienden. De reis is over, een droom voorbij.”

Scriptie over Hamas actueel: ‘Ik word hier vooral pro-vrede van’

Het is wat je noemt een actuele scriptie. Masterstudente Arabische taal- en cultuurstudies Floor Janssen (23) schreef haar scriptie over Hamas. Ze ontvangt op 3 februari haar bul. Janssen is geïnteresseerd in radicale islamitische bewegingen. Haar bachelorscriptie wijdde ze aan vrouwelijke zelfmoordterroristen in de Palestijnse gebieden.

Maar dat haar Hamas-onderzoek met de oorlog in Gaza opeens zo actueel zou worden, had ze natuurlijk niet verwacht. En het was af en toe ook wel eens lastig, want: ‘Er veranderde steeds weer wat. De uitdaging was een relevant onderzoek te doen dat niet snel achterhaald zou zijn.’ Janssen bestudeerde de officiële Hamas-docu-

menten, zoals het oprichtingshandvest en andere officiële documenten. Daarnaast bestudeerde ze uitspraken van de belangrijkste Hamas-leiders in de Arabische krant *Al-quds Al-arabi*, een pr-blad van Hamas en de website van Al Jazeera. Ze concludeert dat Hamas in de twintig jaar dat de beweging bestaat, een stuk volwassener is geworden. In ’87 riepen Hamasleiders kreten als “We drijven de joden in de zee”, maar van die retoriek is geen sprake meer. “Je merkt dat Hamas nu gevoeliger is voor de publieke opinie en die opinie ook in zijn voordeel probeert te beïnvloeden.” Janssen verwacht dan ook dat Hamas geen actie onderneemt om de Israëlische verkiezingen over anderhalve week te dwarsbomen. “Want wat

zouden ze daarmee bereiken? Het zou alleen maar door Israëlische politici worden aangegrepen als weer een bewijs dat Hamas streng moet worden aangepakt.” Word je pro-Hamas als je je zo verdiept in de motieven van Hamas-leiders? “Ik word er vooral heel pro-vrede van. Hoe meer je je in de materie verdiept, hoe meer je de uitzichtloosheid van de situatie gaat inzien. Vergelding op vergelding, het is zo zinloos. Als ik dan aan een kant moet staan, dan is het de kant van het Palestijnse gewone volk.” Overigens heeft Janssen zelf nog nooit voet aan wal gezet in Israël of de Palestijnse gebieden. “Maar als het wat rustiger is ga ik zeker. Ik ben nu wel heel nieuwsgierig geworden.” /MZ

Nijmeegse studenten bij inauguratie Obama

De Nijmeegse studenten Amerikanistiek Saskia Tielen en Marius Verhage waren erbij op 20 januari. Temidden van een (kleumende) miljoenenmassa waren ze live getuige van de inauguratie van Barack Obama, op de National Mall bij het Capitool in Washington. Saskia: “Ontzettend inspirerend om bij zo’n historisch moment te mogen zijn.”

Lees vanaf pagina 14 het interview met Saskia Tielen.

Even een persbericht overschrijven

Zeker een derde van het binnenlandse nieuws in de Nederlandse kranten is product van redactioneel knip- en plakwerk. Dat concludeerde een groep Nijmeegse communicatiewetenschappers na een onderzoek onder vier Nederlandse kranten.

Iets meer dan de helft (52 procent) van alle berichten die we in de krant lezen is ‘voorverpakte’ informatie die door anderen is aangeleverd. Voor ruim de helft van die berichten (32 procent) geldt zelfs dat kranten het persbericht of artikel letterlijk overnemen van de bron. Bovendien geven ze daarbij vaak geen bronvermelding. Onderzoek Kees Buijs vindt de cijfers ‘fors’, maar afgezet tegen een soortgelijk onderzoek in Engeland valt het volgens hem nog mee. Het percentage ‘voorverpakt’ nieuws lag daar maar liefst op 70 procent. Een andere trend die de onderzoekers signaleren is dat kranten steeds meer gebruik maken van

meningen en reacties en minder oog hebben voor feiten. Beide ontwikkelingen zijn volgens Buijs deels te verklaren door de voortdurende bezuinigingen op krantenredacties. “Het uitzoeken van feiten kost meer tijd dan het vragen naar reacties.” Daarnaast ziet hij een trend die is overgevaaid uit Amerikaans media. Door gebeurtenissen aan te scherpen en van opinies te voorzien wordt het smakelijker opgediend bij de lezer. “Het is populair om controverses te creëren.” Hoe de nuance uit een onderwerp kan verdwijnen hebben Buijs en de zijnen zelf gemerkt. “Toen wij vorige week onze resultaten presenteerden, was ons onderzoek nog niet helemaal afgerond. Dat is nergens in de publicaties naar aanleiding van het persbericht naar boven gekomen. Met een halve knipoog zou je kunnen stellen dat het ons punt bewijst. Maar misschien heeft het er wel gewoon mee te maken dat kranten graag over zichzelf schrijven.”

“Het zijn natuurlijk kinderen van deze tijd. Ze hebben alleen belangstelling voor waar ze zelf mee bezig zijn.” Jan Derksen, hoogleraar Klinische psychologie

“Dan komen ze uit school met de mededeling: ‘Wat een meisje uit mijn klas nou heeft gezegd. Dat is vast interessant voor jou!’” Paula Fikkert, hoogleraar Taalkunde

‘Papa, in jouw boekje staat het anders’

Kennis maakt nog geen modelouder

Wetenschappers hebben hun mond vol over opvoeding. Maar hoe doen zij het eigenlijk zelf? Maakt al die kennis hen modelvaders en -moeders? “Papa, in jouw boekje staat het anders. Je moet nu een ik-boodschap geven in plaats van zo boos te worden.”

Hoogleraar Klinische psychologie Jan Derksen heeft over mediabelangstelling niet te klagen sinds de publicatie van zijn boek *Zijn wij wel narcistisch genoeg?* (2007). Wat vinden zijn drie tienerdochters (15, 16 en 18 jaar) daar eigenlijk van? “Toen ik ’s avonds in het tv-programma *Hart en Ziel* zou komen, heb ik ze daar natuurlijk wel op gewezen. Ik zei: willen jullie dat niet zien? ‘Neeuhh’, zeiden ze. Maar het gaat wel over jullie hoor, zei ik nog. ‘Neeuhh.’” Televisieoptredens zijn niet de manier om de aandacht van zijn dochters te trekken, heeft Derksen gemerkt. Dat lukt wel als hij hun computer repareert of hun snowboard in orde maakt voor de wintersport. “Het zijn natuurlijk kinderen van deze tijd. Ze hebben alleen belangstelling voor waar ze zelf mee bezig zijn.” Derksen weet alles over opvoeding en het effect daarvan op de persoonlijkheid van mensen. Voor zijn boek over narcisme bestudeerde hij zo’n beetje al het empirisch onderzoek over opvoeding dat hij vinden kon. Hij weet nu dat hijzelf als vader steken heeft laten vallen. Want de eigenliefde kan de spuigaten uitlopen als je als ouder niet af en toe bijstuurt. “Ik ben er voor de opvoeding van mijn dochters te laat achter gekomen hoe belangrijk optimale frustratie in de vroege kindertijd is. Wij zijn te zacht geweest. Bij elk huiltje sprongen we op en als de kinderen

thuiskwamen met een tekening dan ontvingen wij ze als kleine Picasso’s. We hadden ze meer moeten uitdagen. Als je kinderen niet af en toe laat vechten en worstelen met de realiteit, ontwikkelen ze geen eelt op de ziel.”

Meer kletsen, betere woordenschat

Hoogleraar bij taalkunde Paula Fikkert weet alles over de taalontwikkeling van jonge kinderen. Zo weet ze dat je als moeder heel veel moet praten tegen je baby. Want uit onderzoek blijkt dat baby’s tegen wie veel is gekletst, als peuter een betere woordenschat hebben. Niet dat ze nou zelf zoveel heeft gebabbeld tegen haar pasgeboren dochters. Fikkert lacht. “Ik heb vooral veel gewerkt.” Ze voegt er nog aan toe: “Ik ben ook niet zo’n kletser.” Maar op zich hoeft het ook niet per se de moeder te zijn die praat, als iemand in de omgeving het kletsen maar op zich neemt. In het geval van Fikkerts dochters was dat de moeder van het gastgezin waar de kinderen overdag verbleven. En die overigens geen Nederlands praatte met de kleintjes, maar Duits. Het gastgezin was Zwitsers, want Fikkert en haar man – van Noorse afkomst – woonden tien jaar geleden nog in Zwitserland. Thuis werd Nederlands en Noors gesproken, in het gastgezin Duits. “Een unieke situatie natuurlijk: onze kinderen spraken drie talen tegelijk. Ik had grote

Grote denkers, kleine opvoeders

1 Met stip **Jean-Jacques Rousseau**, verlichtingsdenker en pedagoog. Hij schreef zijn boek *Emile ou de l'éducation* (Emile of over de opvoeding) in 1762, boordevol aanbevelingen over de opvoeding van kinderen. Hij gaf niet bepaald het goede voorbeeld. Uit zijn relatie met Thérèse kwamen vijf kinderen voort, maar Rousseau liet ze allemaal naar een vondelingenhuis brengen.

2 Of neem **Sigmund Freud**, grondlegger van de psychoanalyse en een van de meest invloedrijke psychologen van de vorige eeuw. Hij had zes kinderen. In zijn werk gaf hij ook opvoedingsadviezen. Opvoeders moesten in zijn ogen zorgen voor een warme voedingsbodem zodat kinderen de ervaringen van het leven aankunnen. Maar zelf had Freud geen warme band met zijn kinderen, die weerstand ondervonden als ze toenadering met hem zochten. Vooral zijn zonen klaagden achteraf over de koele relatie met hun vader.

3 Dat deden de zonen van de Amerikaanse kinderarts **Benjamin Spock** ook. Dr. Spock werd halverwege de jaren zestig in één klap wereldberoemd met zijn boek *Baby- en kinderverzorging*, een opzoekboek met opvoedtips. Dat boek behoort tot de grootste bestsellers aller tijden. Juist dr. Spock, die ouders aanspoorde flexibel om te gaan met kinderen en veel met ze te knuffelen, kreeg later van zijn zonen het verwijt dat hij te streng was en weinig genegenheid toonde.

“Ik hou van wijn en drink dat geregeld bij het eten. Hierdoor geef ik heel duidelijk een norm mee over alcoholgebruik.”
Rutger Engels, hoogleraar Orthopedagogiek

plannen om opnames te maken van hun gesproken taal.” Maar toen puntje bij paaltje kwam, was ze het al snel beu om in haar schaarse vrije tijd met opnameapparaten achter haar peuters aan te lopen. “Af en toe wil je ook gewoon moeder zijn.” Het Duits van de peuters is nog wel vastgelegd. Een Duitse student werd ingehuurd om wekelijks Duits te praten met de kinderen en de gesproken woorden op te nemen. Fikkert heeft de doos met bandopnames nog altijd ergens op zolder staan. Ze heeft er nooit naar omgekeken. “Het omzetten van spraak naar geschreven taal kost erg veel tijd. Ik heb het daarvoor gewoon te druk.” Haar dochters zijn inmiddels 11 en 13 jaar. En praten in Huize Fikkert regelmatig een woordje mee als het om taalkwesties gaat. “Dan komen ze uit school met de mededeling: ‘Wat een meisje uit mijn klas nou heeft gezegd. Dat is vast interessant voor jou!’”

Alcohol aan tafel

Thuis bij Rutger Engels, vader van twee dochters van 10 en 12 jaar, wordt naar eigen zeggen waarschijnlijk meer gesproken over roken, drinken en (ongezond) eten dan bij het gemiddelde gezin. Niet verwonderlijk, aangezien dat de onderwerpen zijn waar hij als hoogleraar Orthopedagogiek in is gespecialiseerd.

Hoewel zijn dochters nog geen neiging vertonen om te roken of drinken, zijn het wel onderwerpen waar hij in de opvoeding al erg bewust van is – en zijn kinderen bewust van wil maken. “Aangezien ik veel kennis heb over alcoholgebruik en rookgedrag, vind ik het absoluut niet goed voor kinderen om daar op jonge leeftijd mee te beginnen. Daarin ben ik naar mijn kinderen toe heel duidelijk.” Engels toonde in recent onderzoek aan dat het drinkgedrag van ouders bij kinderen vanaf tien jaar bepaalt hoe zij denken over alcohol. Ouders zouden dus veel minder moeten drinken in het bijzijn van hun kinderen. Engels geeft toe dat hij daarin zelf niet consistent is. Thuis neemt hij graag een drankje. “Ik hou van wijn en drink dat geregeld bij het eten. Hierdoor geef ik, en mijn partner in mindere mate, heel duidelijk een norm mee over alcoholgebruik. Ik denk dat samen eten gezellig is en mijn dochters zien dit waarschijnlijk ook zo, waardoor de associatie tussen alcohol en gezelligheid snel is gemaakt. Dat zou heel anders zijn als ouders helemaal niet drinken, of als een ouder alcoholist is en gaat schreeuwen en gewelddadig wordt.” Toch overweegt Engels niet om thuis de wijn te laten staan. “Zoals veel mensen vind ik dat tijdens een etentje of een gezellig avondje samen met vrienden en familie – inclusief de kinderen – alcohol er toch bij hoort.”

“Zowel mijn zoon als dochter moet later in staat zijn zelf geld te verdienen, maar ook thuis voor zichzelf kunnen zorgen.”
Yvonne Benschop, hoogleraar Organizational Behaviour

Met twee meiden die al erg bezig zijn met hun uiterlijk is voor Engels ook eetgedrag en schoonheidsidealen een zorg in de opvoeding. Uit zijn eigen onderzoek bleek dat kinderen van 8-9 jaar die veel naar soaps en MTV-programma's kijken al *thin idealisation* vertonen. “Deze kinderen blijken erg ontevreden over hun lichaam en lijnen op die leeftijd al meer dan andere kinderen. Dat is echt niet goed.” Blijft de televisie in huize Engels dan uit? “Gelukkig kijken mijn dochters uit zichzelf al weinig televisie. Ik merk wel dat ze nu programma's als Popstars en Idols helemaal geweldig vinden, daarin speelt uiterlijk natuurlijk een belangrijke rol.” Maar als een slanke vrouw op tv te dik wordt genoemd, bespreekt Engels wel even met zijn dochters hoe belachelijk dat is.

Dat is gewoon zo, mam

Je kunt nog zoveel weten over ontwikkeling en opvoeding, dat garandeert nog niet dat je thuis een modelouder bent. Er zijn genoeg voorbeelden van gerespecteerde denkers die achter hun voordeur de plank behoorlijk missloegen (zie kader). Kennis en praktijk hoeven elkaar niet aan te vullen. Alleen al vanwege het feit dat je omgeving zich niet zo gemakkelijk laat manipuleren door jouw kennis. Het verhaal van Yvonne Benschop illustreert dat. Ze houdt zich als hoogleraar Organizational

Behaviour bezig met genderrelaties binnen organisaties. Ze vindt het belangrijk haar zoon van 5 en dochter van 8 jaar nu al bepaalde waarden mee te geven die hen van pas kunnen komen in hun werkende leven. “Bij beiden stimuleer ik zelfstandigheid, dezelfde centrale waarde die uit mijn werk en onderzoek komt. Zowel mijn zoon als dochter moet later in staat zijn zelf geld te verdienen, maar ook thuis voor zichzelf kunnen zorgen door te koken, eigen overhemden strijken; zaken die veel mannen met fulltime banen niet kunnen.” Ze probeert eenzelfde lijn aan te houden bij haar zoon en dochter. Ze moeten allebei hun spullen opruimen en allebei helpen de tafel te dekken. Haar dochter doet wel meer, maar dat komt omdat ze ouder is en meer taken aankan. Aan tafel bij Benschop en haar gezin gaat het vaker over sekseverschillen die Benschop dan ter discussie stelt. “In hun dagelijkse leven worden de kinderen gebombardeerd met stereotype beelden: al op jonge leeftijd wordt in hun omgeving onderscheid gemaakt tussen jongens en meisjes. Ik probeer daar zoveel mogelijk nuancering in aan te brengen. Dan vraag ik bijvoorbeeld aan mijn zoon waarom hij vindt dat roze een meisjeskleur is; wie heeft dat bedacht? ‘Dat is gewoon zo, mam’, is zijn antwoord vaak. Dan stimuleer ik hem wel om daar nog eens over na te denken, want er is geen goede reden voor.”

Je kunt nog zoveel weten over ontwikkeling en opvoeding, dat garandeert nog niet dat je thuis een modelouder bent

Scriptant Forensic Technology
Ben je een ‘computernerd’ met social skills?

Met een jong team richt Forensic Technology, onderdeel van KPMG Forensic, zich op het oplossen van technische uitdagingen in financiële onderzoeken. Het investeren in Forensic Technology is benoemd als speerpunt voor de komende jaren.

De functie

Wij bieden je de mogelijkheid om voor je scriptie onderzoek te doen naar actuele technische vraagstukken. Hieronder zijn drie afstudeeronderwerpen opgenomen, mocht je een eigen voorstel hebben, neem dan gerust contact met ons op!

• **Computer Forensics**

Bij supermarkten zijn tegenwoordig desktops te koop met een capaciteit richting een terabyte. Leuk voor de thuisgebruiker, maar hoe vind je bij een fraudeonderzoek snel alle relevante data? En hoe stel je deze data op een forensisch verantwoorde maar ook efficiënte manier veilig, zodat het bewijsmateriaal in een rechtszaak overeind blijft?

• **Fraudedetectie in omvangrijke financiële datasets**

Het leren en herkennen van patronen in financiële datasets is complex en rekenintensief, omdat een dataset al gauw uit miljoenen records bestaat en er tussen de records een grote samenhang is. Voor financiële onderzoeken zijn wij op zoek naar ongebruikelijke patronen in datasets. Kan jij een techniek bedenken en ontwikkelen die patronen leert te herkennen en de meest ongebruikelijke uitzonderingen vindt in een dataset?

• **Spelden in een hooiberg**

Bij fraudeonderzoeken zijn vaak grote hoeveelheden data beschikbaar. Dit kunnen computerbestanden als Excel sheets zijn, maar ook met OCR-software ingescande documenten. Hoe vermijd je ‘false positives’ tussen de uitkomsten? En als je een belangrijk document gevonden hebt, hoe vind je dan alle gerelateerde documenten? Welke techniek kan helpen om zo goed mogelijk al het bewijsmateriaal boven water te krijgen?

Het profiel

Je zit in de scriptiefase van je studie artificial intelligence, informatica, economie, bedrijfskunde of natuurkunde en wiskunde. Je bent een absolute teamplayer met een kritische, leergierige en professionele houding die goed in staat is zelfstandig te werken.

Meer informatie of solliciteren?

Wil je onderzoek doen naar de mogelijkheden van techniek voor het doorgronden van financiële informatie? Spreek het ontwikkelen en het in praktijk brengen van innovatieve, technische concepten je aan? Dan maken we graag kennis met jou.

Voor meer informatie over deze functie kun je contact opnemen met Quintra Rijnders, (020) 656 8324. Of reageer via het sollicitatieformulier op www.kpmg.nl.

50% korting op de Volkskrant plus 1 jaar gratis pasta

Ben je uitwonend student en niet ouder dan 27 jaar, dan betaal je maar liefst 50% minder voor een Volkskrant-abonnement. Het kost je slechts € 12,95 per maand. En daar krijg je ook nog eens een jaar pasta van Grand'Italia bij cadeau. De actie loopt tot en met 28 februari 2009. Dus ga meteen naar eenjaargratispasta.nl

eenjaargratispasta.nl

Willen weten.

de Volkskrant

Maar Benschop merkt wel dat haar invloed beperkt is. “Ondanks dat ik de verschillen niet benadruk, is er bij mijn kinderen toch een heel erg meisjesachtig meisje en een erg jongensachtig jongetje uit komen rollen. In het begin probeerde ik nog wel eens flink wat auto’s voor mijn dochter te schuiven, zodat ze niet alleen in de richting van barbie’s en poppen ging. Maar de auto’s bleken alleen interessant wanneer er poppen in konden rijden.”

Te autoritair is nooit goed

In het huishouden van hoogleraar Orthopedagogiek Jan Janssens zijn sekseverschillen nauwelijks een discussiepunt geweest. Janssens heeft alleen maar dochters, die nu 22, 24 en 26 jaar zijn. Janssens is opvallend praktijkgericht bezig. Hij werkt in de hulpverlening en adviseert gezinnen bij de opvoeding. Hij schreef een oudercurcus, met bijbehorend boek: *Praten met kinderen*. Zijn drie dochters herinneren hem graag aan de tips die daarin worden gegeven op momenten dat hij ze zelf even vergeet. “Ik ben nogal een opgewonden standje, waardoor ik thuis soms te opvliegend of impulsief reageer. Dan krijg ik te horen: ‘Papa, in jouw boekje staat het anders. Je moet nu een ik-boodschap geven in plaats van zo boos te worden.’” De ik-boodschap maakt deel uit van het overlegmodel dat Janssens in het boek beschrijft. Hij legt uit hoe ouders op een positieve manier met hun kind kunnen discussiëren over problemen die zich voordoen. Hierbij is het van belang dat je als ouder een kind niet als persoon veroor-

deelt, maar ingaat op het gedrag waar het om gaat. “Wanneer een ouder zich gestoord voelt in de werkzaamheden of zich ergens aan ergert, is dat niet het probleem van het kind, maar van de ouder. Daar hoort een ‘ik-boodschap bij. Wanneer ik tegen mijn dochters impulsief roep ‘zet die tv uit, die klereherrie’, geef ik de verkeerde boodschap. Een betere formulering zou zijn: ‘Ik vind het vervelend dat die tv zo hard aan staat.’” Door zijn werkzaamheden in de jeugdhulpverlening en contacten met probleemgezinnen heeft Janssens gezien hoe slaan kan ontaarden in kindermishandeling, “dus het slaan van mijn dochters kwam tijdens de opvoeding amper in me op”. Ook heeft hij gemerkt dat goede communicatie met je kinderen ontzettend belangrijk is om sfeer te houden in het gezin. Een kind heeft structuur nodig als houvast, maar té autoritair is ook niet goed, zegt Janssens. Hij geeft toe dat hij zelf wel eens te autoritair heeft opgetreden in zijn optiek. “Toen mijn jongste ongeveer 12 jaar was, ging ze naar een feestje bij ons in de wijk. Normaal liet ik haar wel alleen gaan, maar het begon al donker te worden. Ze wilde absoluut niet dat ik haar zou wegbrengen, maar toen puntje bij paaltje kwam, dreigde ik dat ze niet zou mogen gaan als ik haar niet mocht wegbrengen. Toen we bij het adres aankwamen, stonden er zo’n twintig fietsen voor de deur van kinderen die wel alleen waren gekomen. Toen voelde ik me wel voor joker staan.” x

Tekst: Anouk Broersma en Martine Zuidweg
Fotografie: Gerard Verschooten

Het is van belang dat je als ouder een kind niet als persoon veroordeelt, maar ingaat op het gedrag waar het om gaat

Saskia Tielens 'Ik was erbij!'

Ze maakte de Amerikaanse verkiezingen van dichtbij mee: masterstudente Amerikanistiek Saskia Tielens (21) studeerde een semester in Berkeley. Vanwege haar dubbele nationaliteit – Saskia werd geboren in de VS – mocht ze ook stemmen. Maar hét moment was de inauguratie van Barack Obama op 20 januari. “Nu kan Amerika iets van de vroegere glorie terugkrijgen.”

1 *Hoe was het om bij de inauguratie tussen die miljoenenmassa te staan?*

“Ronduit geweldig. We stonden er al vanaf half zeven 's morgens. Mijn voeten deden pijn, ik had het ontzettend koud, het vroom. En dan eindelijk, om half twaalf, zie je Obama op het scherm de trap aflopen. Al die mensen begonnen te juichen, te gillen, met vlaggen te zwaaien. Zo onwerkelijk. Kippenvel. Een historisch moment en ik was erbij! Heel emotioneel. Alle Afro-Amerikanen om mee heen stonden te huilen, voor hen was het van een enorme en ook beladen betekenis. Voor mij was het daarbij extra bijzonder omdat ik er een bijdrage aan heb mogen leveren: ik heb voor het eerst in Amerika gestemd.”

2 *Obama rekende in zijn speech stevig af met Bush.*

“Het Amerikaanse volk wilde ook dat hij brak met zijn voorganger. Toen Bush opkwam, begon die hele mensenmassa boe te roepen. Onbeleefd, vond ik, en ook sneu voor die man, om door twee miljoen mensen uitgejouwd te worden bij je afscheid. Het was een bizar moment toen na de inauguratie Obama vertrok en Bush door een helikopter werd opgehaald. Heel veel mensen bleven wachten tot die helikopter uit het zicht verdwenen was. Iedereen wou hem zien vertrekken. Even zeker weten dat 'ie echt weg was. Die inauguratie ging net zoveel om het uitzwaaien van alles waar Bush voor stond, als om het binnenhalen van Obama.”

3 *Je hebt de hele verkiezingsperiode live meegemaakt. Hoe heb je dat beleefd?*

“Berkeley, waar ik sinds augustus studeerde, is een hele linkse stad. Zelfs de colleges worden er volledig vanuit de linkse hoek gegeven. Iedereen was als vanzelfsprekend voor Obama. Er waren dan ook meer acties om de mensen überhaupt aan het stemmen te krijgen, dan om ze op Obama te laten stemmen. De Amerikanen spraken nauwelijks over de inhoudelijke kant van de kandidaten, het ging vooral over de personen. McCain te oud, Palin véél te dom – zij kon Rusland zien vanuit haar achtertuin – en Obama: hope en change. Zijn persoonlijkheid werd opgeblazen tot enorme proporties. Obama staat voor hen voor beter, voor weggaan uit Irak, voor het sluiten van Guantánamo Bay, voor een herstel van de eigenwaarde van het Amerikaanse volk. De afgelopen jaren is Amerika flink door het slijk gehaald. Nu kan Amerika iets van die vroegere glorie terugkrijgen. Maar Obama kan al die politieke en economische problemen waar hij nu mee aan de slag moet, echt niet zomaar oplossen. Hij kan geen wonderen verrichten. Uit zijn inaugurele rede bleek ook hoeveel er nog moet gebeuren. Een veel somberder speech dan alle voorgaande. Ik denk dat het een waarschuwing was en ik hoop dat de Amerikanen hebben geluisterd. Want ze hebben zoveel hoop.”

daarbuiten is te ver weg. Amerika is te immens, Californië alleen al is drie keer Nederland. Ik denk dat het idéé van Obama als president meer telt dan zijn concrete ideeën, het idee dat ze in buitenland niet meer hoeven zeggen dat ze Canadees zijn. Want dat doen veel Amerikanen, uit schaamte.”

5 *Geboren en tot je tiende getogen in Californië, moet jij toch ook wel geloofd hebben in dat Amerikaanse 'exceptionalism'?*

“Vroeger stond ik daar niet bij stil. Tijdens mijn studie Amerikanistiek werd ik pas geconfronteerd met mijn eigen cultuur. Er werden ineens kanttekeningen geplaatst bij dingen waar ik nooit over nadacht, waaronder dat Amerikaanse idee van hun bijzonderheid. Iets wat ik op de basisschool met de paplepel ingegoten had gekregen. Mijn wereld stond wel even op z'n kop toen ik ontdekte dat ik óók zo dacht.”

6 *Heb je je ooit geschaamd voor je Amerikaanse nationaliteit?*

“Ik heb me er wel altijd voor moeten verdedigen. De vraag waarom Amerika de politieagent van de wereld wil zijn, heb ik tig keer gehoord. Ik zal nu zeker weer trotser worden. Amerika wordt weer een leuker land, een land dat beter voor haar burgers zorgt. En als de kloof tussen arm en rijk, blank en zwart er ooit kleiner wordt, gebeurt dat nu. Maar het Amerikaanse volk is niet veranderd. Het is hetzelfde volk dat twee keer op Bush heeft gestemd. Het is ook het volk dat tegelijk met de keuze voor Obama tegen het homohuwelijk heeft gestemd. Terwijl ik me afvraag waarom er überhaupt gestemd moet worden over een

onderwerp dat overduidelijk tot de mensenrechten behoort. In dat opzicht is Amerika nog best dom.”

7 *Jij hebt dus niet alleen mogen stemmen op de Amerikaanse president, maar ook voor het homohuwelijk?*

“Ja, en ook op de School Board, op de vraag of bepaalde campuswegen een busbaan moeten worden, of je varkens en kippen in kleine ruimtes mag houden, of de ouders van een meisje dat een abortus heeft ondergaan, daarvan moeten worden bericht en nog een hele hoop andere kwesties. Gedurende de verkiezingstijd worden voor al die zaken flyers uitgedeeld en krijgt iedereen een dikke stemgids met alle voors en tegens. En hoewel slechts een handjevol Amerikanen zich daar echt in verdiept, zijn hun stemmen bij al die kwesties bindend. Zo raar! Ik wil dat allemaal niet besluiten. Je kunt toch niet oordelen over iets waar je nauwelijks iets vanaf weet?”

8 *Keer je nog terug naar je geboorteland?*

“Ik wil straks graag nog een master doen in Amerika. En daarna blijf ik er misschien wel een paar jaar werken. Ik sta met twee benen in twee landen. Daar voel ik me Europees, hier voel ik me Amerikaans. Het is niet altijd gemakkelijk een mix te zijn van twee culturen. Ik ben nergens hetzelfde als de rest, ik ben nergens helemaal thuis. Maar ik woon net zo graag in de VS als in Nederland. Waarschijnlijk zal de nationaliteit van mijn toekomstige partner mijn land gaan bepalen.” x

Tekst: Anne Dohmen
Foto: Duncan de Fey

Het einde van de academicus

Staat het vrije denken van de academicus onder druk van economische krachten? En moeten wetenschappers in het geweer komen om hun vrijheid te heroveren? Vox vroeg vijf hoogleraren zich over deze vragen te buigen. Jaren geleden uitten zij hun zorgen in de zogeheten Buytendijk-lezingen. Hoe kijken de vijf hoogleraren aan tegen de stand van zaken nu? “Het is alleen maar erger geworden. Ik sta te popelen de rede opnieuw uit te spreken, met een veel militanter verhaal.”

Als u uw rede vandaag mocht overdoen, waartegen zou u dan ageren?

Ybo Buruma: “Heel veel redes die ik heb gehouden zou ik nu anders doen, maar mijn Buytendijk-rede kan ik herhalen. Mijn centrale idee van die lezing, dat het de taak is van de universiteit om van studenten échte karakters te maken, is door krachten in de samenleving alleen nog maar verder bemoeilijkt. De samenleving zit niet op karakters te wachten, die wil mensen die zich snel kunnen aanpassen. Het is handiger om vaardigheden te hebben dan inzichten. De samenhang tussen universitaire vorming en door de economie gestelde eisen is alleen nog maar ingewikkelder geworden. De druk van de omgeving is enorm. Er komt een geweldig bombardement aan informatie op iedereen af. Mensen gaan als een

pingpongbal door het leven. Wat ik mijn studenten voorhoud, en dat doen in onze faculteit gelukkig velen met mij: hou je rug recht. Je bent geen pingpongbal, geef zelf vanuit een aantal morele principes richting aan je keuzes. Er is eigenlijk niks nieuws onder de zon, het enige dat verandert zijn de krachten die op universiteiten inwerken. Ze worden niet alleen groter, maar vooral anders. Vroeger moest je, om rechte ruggen te kweken, studenten vooral eigenzinnigheid bijbrengen. Om weerstand te bieden aan de tradities die ze van huis uit of hun dorp meekregen. Eigen gereidheid hoeven we ze nu niet meer aan te leren, dat zijn ze al. Het gaat er nu om dat we überhaupt een lijn in het leven zien te krijgen. We mogen daar juist de tradities weer bij betrekken. Er is nu wel erg veel heden in het leven van studenten. Met de veranderende krachten verandert dus ook de oriëntatie van de universiteit, al blijft het doel gelijk: rechte ruggen maken. Problematisch is dat er in de samenleving nog zo weinig collectieve momenten zijn. Er de-

monstreren in Amsterdam honderd mensen tegen de inval van Israël in Gaza. Dat is toch ongeloflijk, gezien de oorlogsmisdaden die daar worden gepleegd. Het lijkt erop dat ons vermogen tot abstractie wordt aangetast, mensen worden benauwd voor ideologieën. Omdat er zoveel informatie op ons afkomt, is de neiging groot om alles te relativiseren. Het is maar hoe je er tegenaan kijkt, hoor je dan. Dat is een statement dat ik nooit wil horen! De appel valt nog steeds naar beneden, ook al hebben we Einstein gehad. Er is nog een probleem bijgekomen: de toenemende eisen aan de onderzoeksprogrammering, die krachtig geïnspireerd wordt door bureaucratische instanties. Neem onderzoeksorganisatie NWO, die een steeds grotere vinger in de pap krijgt bij het verdelen van onderzoeksgeld. Ik vind het veel beter om meer geld, wat nu in beperkte mate wel gebeurt, als persoonlijke subsidie beschikbaar te stellen. Er gaat nu te veel geld en energie verloren aan het bedenken van onderzoeksvelden, het verdelen van geld, de instelling van com-

Ybo Buruma, hoogleraar Strafrecht. Sprak in zijn rede (2000) over de universiteit als kweekvijver van verantwoorde en karaktervolle burgers.

“Het doel van ons onderwijs is om rechte ruggen te maken”

Peter Raedts, hoogleraar Geschiedenis. Hekelde in de laatste Buytendijk-lezing (2001) de in die tijd opkomende outputmetingen van onderzoeksprestaties.

“Van termen als top of excellent word ik misselijk”

Franc Schuerewegen, hoogleraar Romaanse letterkunde en cultuur. Sprak in zijn Buytendijk-lezing (1994) over de positie van de intellectueel in de samenleving.

“In Nederland is intellectueel nog steeds een beetje een scheldwoord”

Het onbehagen over de academie

In november startte Vox een serie over het ‘einde van de academicus’. Leidraad daarbij is René Boomkens, een Groningse wetenschapsfilosoof, maakt zich in zijn boek *Topkitsch* en *slow science* (2008) zorgen over de universiteiten. Volgens hem is het klimaat waarin wetenschappers zonder last of ruggespraak onderzoek kunnen bedrijven aan bederf onderhevig. De academie is geen vrije veste voor onafhankelijk denken, maar meer en meer een speelbal van krachten uit haar omgeving. Hoogleraar Politieke filosofie Grahame Lock gaf de aftrap met een essay over de afbraak van de academische normen, veroorzaakt door economische krachten. In de daaropvolgende nummers uitten twee studenten hun zorgen over het in hun ogen afkalvende ‘bildungsideaal’ van de universiteiten, werd een nieuwe bedreiging voor de academische cultuur besproken, namelijk het door de universiteitsbestuurders aangewakkerde ideaal om publi-

ceren in ‘A-tijdschriften’ tot hoogste streven in de academie uit te roepen en klom Jos Benders in de pen voor een tegengeluid. Volgens de hoogleraar in Tilburg en onderzoeker aan de Nijmeegse managementfaculteit werkt sturing op prestaties voor wetenschappers motivatie in de hand. Maar ook Benders waarschuwt voor de ongewenste effecten van de gerichtheid op de (Angelsaksische) toptijdschriften. In deze aflevering een revival van een lezingreeks die tussen 1994 en 2001 de opening van het jaar opluisterde. In deze ‘Buitendijk-lezingen’ boog een prominent hoogleraar zich over zijn ideaal van de academie en de alledaagse werkelijkheid die dit ideaal onder druk zet. Van de acht sprekers van toen zijn er nog vijf als hoogleraar in Nijmegen actief. Vox zocht hen opnieuw op voor een bijdrage aan het debat.

missies, het bedenken van afrekeningsystemen. Neem al die visitaties en accreditaties: wat een onzin, wat een tijd en geld gaat verloren. Maar je hebt het te ondergaan. Doodzonde. In de tijd dat iemand voor de zoveelste keer een NWO-voorstel aanscherpt, kan hij een boek of mooi artikel schrijven.”

Peter Raedts: “Universiteiten bestuurden zichzelf eeuwenlang.

Met de enorme groei van de instellingen in de jaren zestig werd dat onmogelijk. Er kwamen managers aan het roer. Er ontstond een cultuur gebaseerd op wantrouwen, iets dat je ook in andere geestelijke instituties kunt waarnemen, zoals in de gezondheidszorg. Dat is dodelijk voor de instellingen. Van de term top of excellent word ik misselijk. Het gaat niet meer om de waarheid, maar om de retoriek. Men wordt namelijk alleen top of excellent volgens een door de rekenmeesters gehanteerde methodiek. Er worden puur formele criteria gehanteerd. Er worden dus eerst termen gesteld, en dan rolt er vervolgens een of andere methode uit dat jij goed scoort. Dús ben je excellent. Een absurd systeem. Het kwantificeren van wetenschapsprestaties is dodelijk. Je kunt wetenschap of literatuur niet langs de meetlat leggen. Je kunt kwaliteit op die manier niet afroepen. Ik merk nu in mijn vakgebied dat er nog weinig is dat er echt bovenuit steekt. Een rol speelt dat onderzoek steeds meer door jonge mensen wordt gedaan. Dat is in de bètawetenschap misschien geen probleem, maar in de letteren is het een nadeel. Die jonge mensen schrijven maar al te vaak dodelijk saaie dissertaties, want ze zijn het vak nog aan het

leren. Het is aan ouderen gegeven om via reflectie tot bijzondere boeken te komen, maar die moeten hun tijd besteden aan het managen van de jongeren.”

Franc Schuerewegen: “Ik zou mijn lezing graag nog een keer overdoen, als een veel militanter verhaal. Er zijn alleen nog maar méér regeltjes gekomen, steeds meer metingen om onze output te berekenen. Ik zou ageren tegen het totaal absurde idee als zou de universiteit een bedrijf zijn. Waar we producten verkopen die je netjes kunt tellen. De bureaucraten hebben niet eens meer in de gaten dat het idee van een universiteit als bedrijf een metafoor is. Wat is een intellectueel, dat is de vraag die ik zou opwerpen. De term is in Frankrijk ontstaan, aanvankelijk als scheldwoord van rechts tegen links tijdens de Dreyfus-affaire. In Frankrijk is het nu een naam om trots op te zijn. Trots om als intellectueel in de samenleving gehoord te worden. Een hoogleraar wordt daar geëvalueerd op basis van zijn uitstraling, zijn sociaal maatschappelijke betrokkenheid, zijn uitspraken in het publieke debat. Niet om het aantal artikelen. In Nederland zitten we gevangen in ontaarde Machtstructuren. Er worden parameters geformuleerd, op grond waarvan

evaluaties worden opgesteld. Het is naïef te denken dat er dan resultaten worden geboekt. Een echte intellectueel doet zijn werk goed, hoe dan ook, daar heeft hij geen regeltjes voor nodig. En een slechte intellectueel maak je er niet beter mee. Dus waar dienen al die regeltjes voor? Ik zou een pleidooi houden voor onderzoek dat in alle vrijheid tot ontplooiing kan komen. Het risico van bureaucratisering is gelijkvormigheid. Er komt zo weinig oorspronkelijk werk tot stand. Bij grote overregulering is de neiging groot te doen wat er van je verwacht wordt.”

Henk Barendregt: “Ik zou de bureaucratisering aan de orde stellen, iets dat de hele samenleving in haar greep krijgt. Het heeft wel enige zin, want er moet gecontroleerd worden of je je werk wel goed doet. Maar dat hoeft niet zo zwaar aangezet te worden als we nu doen. Ik zou in de wetenschap meer met woordvoerders willen werken. Die kunnen naar de samenleving vertalen wat er gebeurt. Op een speelse manier. Er hoeft toch niet een heel apparaat met accreditaties en visitaties te komen om dat te laten zien. Met een openbare publieksdag kan het ook. Bureaucratisering is ook winst-

bejag en begeerte. Altijd maar meer, altijd een betere score in de ranglijst, elk jaar nog meer publicaties. Het is pervers om steeds te willen groeien. Dat kan ook niet. Binnen een controleapparaat ontstaat begeerte. Men wil vooral zijn baan behouden. De bureaucratie houdt zichzelf in stand. We moeten onderwijs niet zien als een product dat we aan studenten verkopen. Dit is geen fabriek. Als je al een product wilt formuleren, dan deze: jonge mensen die kunnen omgaan met wetenschap. Studenten zijn dus geen klant, ze zijn het product.”

Jean-Pierre Wils: “In mijn rede destijds sprak ik over de globalisering als kracht die inwerkte op de eigen traditie van de universiteiten. Nu zou ik een geheel andere kracht aan de orde stellen die hierop inwerkt, namelijk de hervormingen die nu aan de gang zijn. Ik bedoel de enorme markconformiteit. In de jaren zestig stond de autonomie van de instellingen hoog in het vaandel, met een hyperkritische houding tegenover de markt. Dat is nu volledig veranderd. Het wordt steeds moeilijker de wetenschap überhaupt nog te verdedigen tegen het verlangen naar de markt. De bachelors worden gezien als zelfstandige studies, waarbij een

marktoriëntatie wordt voorondersteld. In het tweede jaar neemt de marktoriëntatie zoveel ruimte in, dat voor verdiepende vakken nauwelijks nog aandacht over blijft. Intussen groeit het aantal masters in reactie op marktvragen zó snel, dat niemand het overzicht nog heeft. Die toename is bizar. Want als je de master eenmaal kunt aanbieden, is de markt alweer twee stappen verder. Hoe snel je ook reageert, je bent altijd te laat. Ik bepleit het omgekeerde: een breed algemeen vormend programma dat studenten zó goed vormt, dat ze in praktijk alle kanten uitkunnen. De universiteiten moeten de marktgerichtheid opgeven. Het is een fictie, een dwangbeeld.”

Welke actie bepleit u om uw ideale universiteit dichterbij te brengen?

Ybo Buruma: “Voor mijzelf geldt: altijd het goede voorbeeld blijven geven. In mijn mastercolleges bespreek ik elk jaar de vraag: wat maakt een jurist tot een goede jurist? Dan laat ik zien dat in de loop van de tijd

Henk Barendregt, hoogleraar Informatica. Bepleitte in zijn rede (1999) een brede vorming voor studenten.

“Prestaties verantwoorden kan op een veel speelsere manier”

Jean-Pierre Wils, hoogleraar Cultuurtheorie van de moraal. Sprak in zijn rede (1998) over de spanning tussen globalisering en universitaire traditie.

“Conformiteit is inmiddels blijkbaar een deugd geworden”

‘Hetzelfde zie je op de middelbare scholen, waar de professionals ook geen grip meer hebben op hun eigen doen en laten en bij wie het mes op de keel is gezet door de managers’

verschuivingen optreden in de vakbeoefening. Lang geleden was het een algemeen gevormd intellectueel, later werd het meer een professional met stevige beroepsnormen en nu zie je juristen ertoe neigen als huurlingen op te treden, die op verzoek van de klant bepaalde kunstjes realiseren. Wij als opleiders staan bloot aan de verleiding om studenten die kunstjes dan maar aan te leren, en dat doen we deels ook wel. Maar we moeten elkaar blijven aanspreken om ook zélf de rug recht te houden. Ik zal studenten blijven aanmoedigen boeken te lezen, discussies te voeren, gebruik te maken van andere disciplines die we op de campus hebben. Ik heb zelf contact met informatici en cognitiewetenschappers: de projecten die uit zulke gesprekken voortkomen zijn de meest veelbelovende, al blijft het lastig om dit soort multidisciplinaire samenwerking echt van de grond te krijgen. De organisatieregels bemlemmeren dat, al laat ik me daar niet door weerhouden.”

Peter Raedts: “Het punt is: wij in Nijmegen maken het onderwijsbeleid niet. Het probleem ligt op regeringsniveau, en is al tientallen jaren geleden ontstaan. Er komt steeds minder geld naar de universiteiten zelf en we moeten steeds meer studenten bedienen. Kijk naar de

werkelijk kwaliteitsrijke instituties. Princeton heeft 7.000 studenten, Oxford en Cambridge zijn niet veel groter. Die mogen studenten selecteren, wij niet. Ook een Nijmeegs universiteitsbestuur kan weinig doen. We zitten allemaal gevangen in de cultuur van afrekenen. Het is zelfs een Europees verschijnsel. Wat we in Nederland achter de rug hebben, begint nu ook binnen universiteiten in Frankrijk en Duitsland. Het wordt alleen maar erger. Je zou denken dat de hoogleraren tot actie zouden overgaan, maar het valt wel te begrijpen waarom dat niet gebeurt. We dachten er wel onderuit te komen door de managers af en toe een stuk vlees toe te werpen, zodat ze zouden ophouden met blaffen. Zo bleef het lang stil, terwijl de controle werd geperfectioneerd. Totdat je vastzit. Het is welhaast ondoenlijk geworden om nu nog tot actie over te gaan. Hetzelfde zie je op de middelbare scholen, waar de professionals ook geen grip meer hebben op hun eigen doen en laten en bij wie het mes op de keel is gezet door de managers. In opstand komen ligt onze beroepsgroep niet. Er is met intellectuelen iets merkwaardigs aan de hand. We zijn monniken. Ons werk is saai, en moet ook zo zijn. Anders breng je niks tot stand. Ons leven ontbeert het

aan dynamiek, wat bij sommigen het verlangen aanwakkert om eruit te breken. Nu lijkt dat verlangen zich te richten op de afrekencultuur. Geld binnenhalen, meedoen, dan horen we erbij! Maar we moeten daar niet aan toegeven. Hoe saaier, hoe beter.”

Jean-Pierre Wils: “Ik ben niet optimistisch, al zie ik wel mogelijkheden die nu onvoldoende benut worden. Neem de 100 miljoen euro die Plasterk weghaalde bij de universiteiten en bij NWO onderbracht. Iedereen binnen de universiteiten was daartegen. Maar in plaats van een gezamenlijke vuist van alle bestuurders, is de reactie precies andersom: hoe kunnen we zo snel mogelijk aan dat geld van NWO komen? Verzet is altijd een vorm van organisatie, en bij wetenschappers zie ik iets eigenaardigs. Hoewel iedereen lijdt onder de huidige gang van zaken en de frustratie diep zit, is de reactie een lankmoedig ondergaan van de ellende die op het politieke vlak gebeurt. Men is onzeker, wat het verzet lastig maakt. Eerst moeten we zus, een paar jaar later is het weer zo. Dan weer een politiek van landelijke onderzoekscholen, dan weer lokaal. En nu weer een roep om internationale oriëntatie. De stabiele kern, die de natuurlijke ruimte van wetenschappers zou moeten

zijn, is aan erosie onderhevig. Als baas van de universiteit zou ik een oord van stilte bouwen, elementen op de campus aanbrengen die het aparte, het kleine en het bijzondere van onze instelling gestalte geven. Een symbolisch signaal, dat besef ik, maar wel nodig om de eigenheid te benadrukken. We leven in een tijd waarin alle universiteiten steeds meer vergelijkbaar worden. Waarin we allemaal gebukt gaan onder dezelfde druk, waarin ook de taal wordt gelijkgeschakeld. Iedereen heeft nu de mond vol van output, marktvalorisatie en topkwaliteit.”

Henk Barendregt: “Ik ageer al vijftien jaar tegen de afkalvende kwaliteit in het middelbaar onderwijs, wat illustreert hoe moeilijk het is om iets te veranderen. Allerlei organisaties in het veld waren het eens, evenals een brede coalitie in de Tweede Kamer. En de minister zegt gewoon: ‘Ik doe het niet.’ Waarom is het zo moeilijk de kwaliteit van onderwijs verbeterd te krijgen? Sommigen zeggen dat er een complot is, om mensen dom te houden. Dan kun je de mensen voor je karretje spannen, dan kun je ze een oorlog in sturen. Complot vind ik een groot woord, ik spreek liever van samenwerking van krachten die niet weten dat ze samenwerken.

Als ik minister was, zou ik de universiteiten rijker bedelen en minder geld doorspelen aan NWO. Ik heb er zelf rijkelijk van kunnen profiteren, maar de vraag is of de basisvoorziening voor universiteiten niet te veel is aangetast. Er moet een bepaald minimumniveau zijn. Dat wordt nu te karig.”

Franc Schuerewegen: “Als ik baas was, zou ik meer ruimte geven aan de onderzoeker die rebellieert. De universiteit is ontsproten aan het lezen. Aan teksten die van commentaar werden voorzien, aan reflectie op wat er om ons heen gebeurt. Dát is de oorsprong. Het is pervers dat degenen die het verste afstaan van deze gedachte, nu het meeste te vertellen hebben.”

Zijn er in de universiteit ontwikkelingen waaruit u hoop kunt putten?

Ybo Buruma: “Ik ben blij dat deze universiteit het postacademisch onderwijs steeds serieuzer neemt. Dit zorgt ervoor dat onze studenten, ook onder de druk van hun vakuitoefening, regelmatig gevoed kunnen worden met de

idealen die wij ze hebben willen meegeven. En ik put er hoop uit dat wetenschappers in aard eigenwijze types zijn. Ze vinden tussen de mazen van alle regeltes wel mogelijkheden om toch te doen wat ze van plan zijn.”

Franc Schuerewegen: “Ik zie meer revolte, het is een slingerbeweging. Het wordt te absurd. De tijd is er weer rijp voor. Ik merk in onze onderzoeksgroep dat er een groeiende neiging ontstaat om buiten het pad van de gevestigde wetenschap te treden. En dat is op den duur de houding die voor onderzoek het meest veelbelovend is. Mijn eigen onderzoek over de doorwerking van 9/11 in de kunsten was allerminst mainstream. Maar het heeft veel teweeg gebracht, en blijkt goed voor een rijke oogst van boeken en publicaties.”

Peter Raedts: “De tijd lijkt rijp voor een ommekeer. Uit de kredietcrisis, waarvan we de gevolgen nog niet kunnen overzien, valt hoop te putten. Omdat zal blijken dat onze neoliberale geesteshouding op wankelende gronden berust, een inzicht dat wellicht gaat doorklinken in onderwijs en zorg.”

Henk Barendregt: “De wetenschap is niet dogmatisch. Uiteindelijk is wetenschap soepel genoeg om niet gevangen te blij-

ven in welk keurslijf dan ook. Je kunt altijd een nieuw paradigma kiezen. Neem mijn onderzoek naar de werking van meditatie in het brein. Daar kunnen we nu nuttige dingen over zeggen. Maar ja, hoeveel hoop kun je hieruit putten? Heel veel hoop is er niet. Ik hoor mensen steeds vaker zeggen: om echt prettig te werken moet je niet op een universiteit zijn.”

Jean-Pierre Wils: “Het is interessant om te zien dat universiteiten in toenemende mate blijk geven van een zelfreflectief vermogen. Universiteiten zijn meesters in het nadenken, maar het thema ‘universiteit’ staat binnen de instelling zelf veel te weinig op de agenda. Als die stap nog wordt gezet, kan er een debat op gang komen over het eigene van de academie. Misschien moeten we wel terug naar een jaarlijkse Buytendijck-lezing.” ✕

*Tekst: Paul van den Broek
Fotografie: Erik van 't Hullenaar*

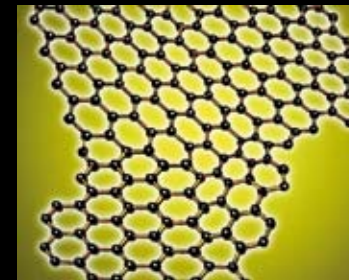
Mikhail Katsnelson (links)
en Danil Boukhvalov

Grafeen als waterstoftank

Onderzoekers van de universiteit van Manchester en Nijmegen, onder wie vier van Russische afkomst, ontdekten een interessante toepassing van grafeen: de opslag van waterstof. Hun onderzoek staat vrijdag 30 januari in *Science*.

Grafeen, een koolstofkristal met een honingraatpatroon van één atoom dik, is op het moment het favoriete materiaal van veel natuurkundigen, omdat het allerlei bijzondere eigenschappen heeft. De ontdekker van grafeen, Andre Geim, heeft Russische wortels, maar werkte ook ruim vijf jaar in Nijmegen bij het la-

boratorium voor hoge magneetvelden (HFML). In 2004 pelde Geim, toen al werkzaam in Manchester, met een soort plakband een dun laagje af van grafiet, bekend van de vulling van potloden. Daarbij kwamen grafeenvelletjes los en was grafeen een feit. Dat grafeen één atoom dik is, is al heel bijzonder. Dunner kan niet, lichter ook niet. Opvallend is ook het vreemde gedrag van elektronen in grafeen: ze bewegen zich vrij door het materiaal. Voor de toepassing in elektronica is dat niet praktisch: je moet de elektronen daarbij aan of uit kunnen zetten. Maar als je grafeen aan waterstof bindt, blijken de elektronen beter mee te werken en zijn ze wel geschikt als halfgeleider. Vorig jaar berekenden de Nij-

Grafeenstructuur

meegse theoretisch fysicus Mikhail Katsnelson en postdoc Danil Boukhvalov al dat waterstof aan grafeen kan binden en dan verandert in grafaan. In Manchester experimenteerden Andre Geim en zijn collega Kostya Novoselov ermee en vonden het bewijs. Maar er gebeurde ook iets onverwachts. Door

het grafaan te verwarmen liet het waterstof weer los, waarbij alle eigenschappen van het grafeen zich herstelden. Dat bracht de onderzoekers op het spoor van grafeen als opslag van waterstof. De ontdekking is van belang met het oog op het gebruik van waterstof als energieleverancier van de toekomst. Het grote probleem is alleen dat grafeen niet op grote schaal is te produceren. Maar Katsnelson en Boukhvalov zeggen dat ze druk aan het rekenen zijn om een manier te vinden. *Er zijn vier Russen betrokken bij deze Science-publicatie? Is dat toeval?* Katsnelson: “Het is waar dat bij het onderzoek naar grafeen heel wat mensen betrokken zijn die een Russische achtergrond heb-

ben. Misschien dat dat komt omdat de uitvinder van grafeen een Rus is.” *Kenden jullie elkaar in Rusland al?* “Nee, ik heb Andre Geim pas ontmoet toen hij in Nijmegen werkte. Ik werkte bij een onderzoeksinstituut in Jekaterinenburg, hij bij een onderzoeksinstituut in Moskou, die liggen 1600 kilometer uit elkaar. We hebben een prettige samenwerking en we vullen elkaar natuurlijk goed aan: onze groep neemt het theoretische deel voor zijn rekening, in Manchester doen ze de experimenten. Als we onder elkaar zijn, praten we wel Russisch met elkaar, maar onze onderzoeksgroepen zijn internationaal, dus de meeste correspondentie gebeurt in het Engels.” /MZ

Universiteit zet Holocaust op de kaart

Auschwitz-overlever Fred Schwarz trok dinsdagavond een bomvolle Aula met zijn getuigenis over het leven in diverse nazikampen. Zo'n getuigenis op Holocaust Memorial Day mag van de initiatiefnemers een vaste plek krijgen in de academische agenda van de universiteit.

Het onderzoek naar getuigenissen van de Holocaust heeft in Nijmegen nu een bescheiden plaats in het Heyendaal-programma. Onderzoeker Ria van den Brandt richt zich op de getuigenissen uit Theresienstadt, een nazi-doorgangskamp voor onder meer vijfduizend uit Nederland gedeporteerde joden. Het Heyendaal-programma heeft een aanvraag lopen bij de overheid om de verhalen uit dit kamp vast te leggen op film, die een plaats zouden moeten krijgen in de digitale kerncollectie, een landelijk archief van allerhande getuigenissen uit de oorlogsjaren. Fred Schwarz zat vóór Auschwitz

een dikke drie weken in Theresienstadt, en was hierom al in het vizier van het Nijmeegs onderzoek. Op dinsdagavond vertelde hij over onder meer zijn veel langer verblijf in Auschwitz, waarheen hij op 3 september 1944 bij het laatste transport werd afgevoerd. De nu 85-jarige Schwarz heeft zijn ervaringen in 1994 verwerkt in zijn boek *Treinen op dood spoor*. Bij zijn introductie op Schwarz boog hoogleraar Religiewetenschappen Jean-Pierre Wils zich over de vraag waarom we ons de gruwelen van de concentratie-

kampen moeten blijven herinneren. Het al dan niet herinneren is volgens hem géén vrijblijvende kwestie. “We zijn gedoemd te herinneren. Dit is het minste wat we moeten doen ten opzichte van het eeuwige niet-vergeten van de slachtoffers.” In een toelichting pleit Wils voor een jaarlijks herdenken op de campus, als dit maar niet vervalt in een “gemakkelijk ritueel”. We moeten erover blijven nadenken, zegt hij, “en de volgende keer kan dat in de vorm van een debat zijn”. De hoogleraar juicht blijvende doorwerking van de

Holocaust toe, liefst zo veelstemmig mogelijk, in de literatuur evenzo als in de wetenschap. “We moeten niet denken dat er nu alles over is gezegd. Over de doorwerking van herinnering bijvoorbeeld weten we nog niet zo veel. Daar wordt pas sinds een paar jaar serieus onderzoek naar gedaan.” Door voortdurend meerdere perspectieven in de herinnering te brengen, behoed je het te herinneren gebeuren voor verstarring. “Zonder actuele stem verwordt zo'n gebeurtenis tot een ideologie. Vanuit een gesloten wereldbeeld wordt er dan te pas en te onpas op terug gegrepen.” Een voorbeeld van zo'n ‘gestolde herinnering’ is de Slag op het Merelveld, een veldslag op de Balkan uit de 14de eeuw die in de jongste Balkanoorlog mythische betekenis kreeg. Wils: “De Holocaust mag geen mythe worden. Dat is gevaarlijk. Daarom moeten we erover blijven nadenken en communiceren.” /PvdB

Compassie met jezelf

In het maartnummer van het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Personality* doen psychologie-hoogleraar Roos Vonk en haar Amerikaanse collega Kristin Neff een opvallende aanbeveling: in opvoeding en onderwijs moet meer aandacht komen voor het verhogen van de ‘zelfcompassie’ van mensen.

Begin januari pleegde de 74-jarige Duitse miljardair Adolf Merckle zelfmoord. De financiële onzekerheid en Merckles onvermogen om in te grijpen, zouden volgens zijn familie de oorzaak zijn van zijn sprong voor de trein. Maar niet alle bankiers werpen zich in deze crisismaanden voor de trein. Wellicht ontbrak het Merckle aan zelfcompassie. Op haar website doet de Amerikaanse Kristin Neff van de universiteit van Texas uit de doeken wat zelfcompassie is. “Compassie voor jezelf betekent dat je je menselijkheid accepteert en respecteert. Dingen gaan niet altijd

zoals je zou willen. Je komt frustratie tegen, verlies, je maakt fouten, je loopt tegen je eigen grenzen aan (...). Hoe meer je je hart openstelt voor die realiteit, des te meer zul je in staat zijn compassie te voelen met jezelf.” Neff is collega van de Nijmeegse hoogleraar Sociale psychologie Roos Vonk, die onderzoek doet naar zelfbeeld, zelfwaardering en authenticiteit. In het maartnummer van het wetenschappelijke tijdschrift *Journal of Personality* stellen de twee dat in opvoeding en onderwijs minder aandacht moet zijn voor aan het verhogen van de zelfwaardering van mensen en meer voor zelfcompassie. Mensen met een hoge zelfwaardering hebben zelfvertrouwen en staan vaak ontspannen in het leven, maar die zelfwaardering

is afhankelijk van goede prestaties, waardering van hun omgeving of andere bronnen van bevestiging, zoals status of een leuk uiterlijk. Vonk: “Het grote nadeel van zelfwaardering is dat je die steeds moet beschermen tegen kritiek. Als je een onvoldoende haalt voor een tentamen, is dat een knauw voor je zelfbeeld. Bij zelfcompassie baal je ook bij een onvoldoende, maar dat heeft geen invloed op hoe je tegen jezelf aankijkt. Je

accepteert dat je gebreken hebt net als iedereen, dus je kunt meer ontspannen reageren op kritiek.” Neff ontwikkelde een test om zelfcompassie te meten en nam die samen met Vonk via internet af bij tweeduizend Nederlanders. Uit het onderzoek bleek onder meer dat mensen met zelfcompassie zichzelf niet voortdurend vergelijken met anderen, vaak in een goede stemming zijn en goed kunnen omgaan met kritiek. Vonk: “We pleiten er niet voor om de rapportcijfers af te schaffen of zoiets. Dat is niet reëel, in de samenleving word je tenslotte voortdurend beoordeeld op je prestaties. Maar je kunt in de opvoeding wel je kind laten zien dat-ie goed is zoals hij is, los van zijn prestaties.” /MZ

Test je eigen zelfcompassie via www.vonkzelfbepaling.nl/testen.

De huidige generatie studenten is opgegroeid met gamen. Met de steeds fraaiere en intelligentere games en de mogelijkheid om online wereldwijd te spelen, neemt de kans op studieontwikkend gedrag of gameverslaving toe. Voor je het weet ben je de hele nacht poppetjes aan het afknallen. Toch twijfelen onderzoekers nog of gamen wel zo slecht is.

Invasion of the gamers

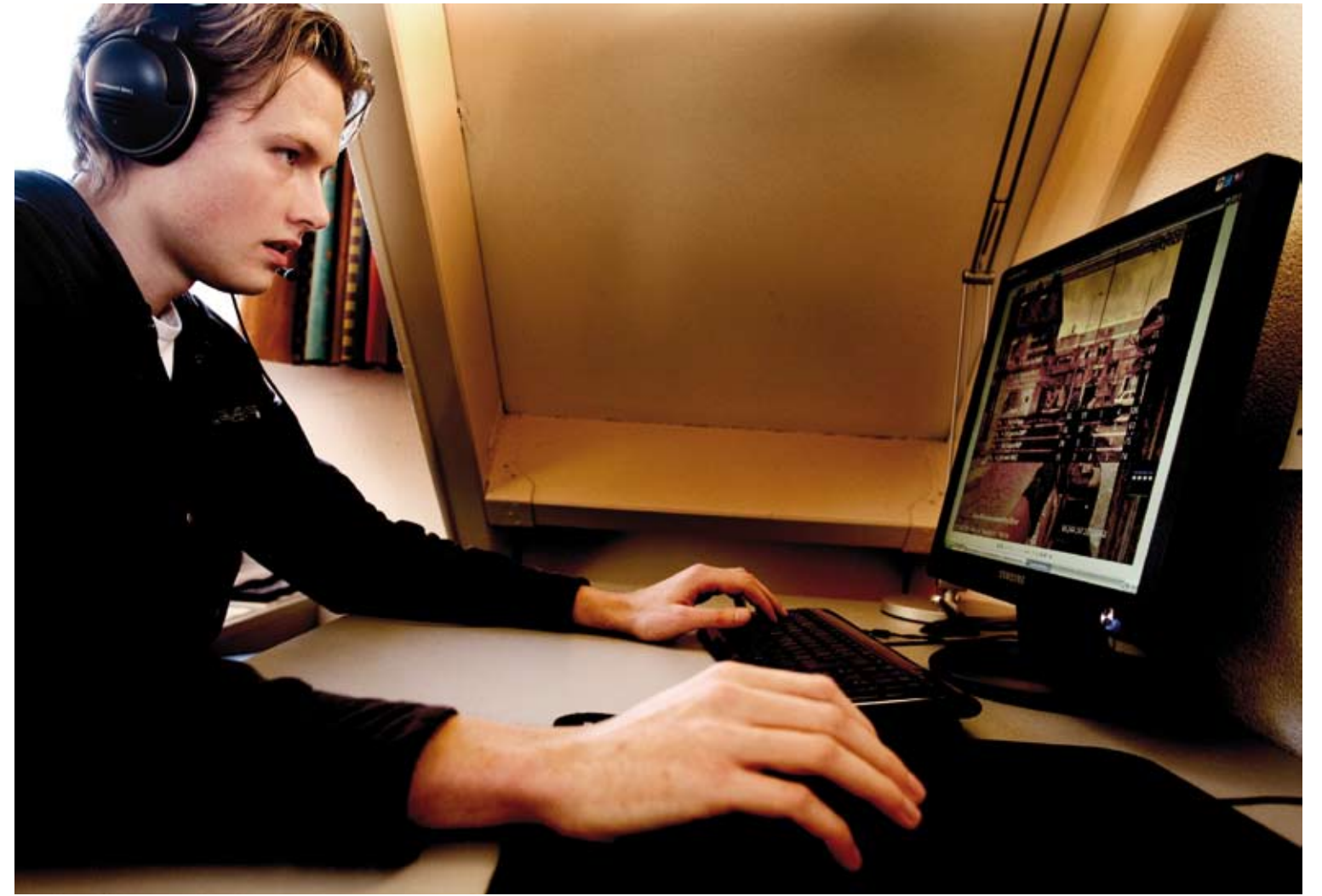
Gamecultuur voor veel studenten onweerstaanbaar

“Ik werd er helemaal saai van”, zo verklaart psychiëgestudent Patrick Leenders waarom zijn World Of Warcraft-account nu op ‘frozen’ staat. De 22-jarige Leenders is een van de elf miljoen mensen die wereldwijd World Of Warcraft (zie kader) speelt. Gamen is een nationaal tijdverdrif geworden. Of het nu Tetris is op de telefoon, patience als studie- of werkontwikkend gedrag, met huisgenoten tennissen op de Wii of ‘s avonds met vrienden een schietspel doen. Price Waterhouse & Cooper berekende dat Nederlanders jaarlijks voor een half miljard euro besteden aan games. Ongeveer vijf jaar geleden begon Patrick Leenders met een groepje vrienden met het spelen van World Of Warcraft. “We speelden samen al shooters toen we hoorden van World

Of Warcraft. Ik vond het heel vet. Vooral het sociale aspect, dat je het spel samen speelt, sprak me erg aan.” Feike Geerts, eerstejaars informatiekunde, is een van de veertien miljoen Call Of Duty-spelers op de wereld. “Ik kijk geen televisie”, zegt hij. “Tussen acht en tien ‘s avonds, als ik niks beters heb te doen, speel ik Call Of Duty. Mijn team is rond die tijd altijd online en dan spelen we samen. Je kunt het ook in je een-tje spelen, maar daar vind ik echt niks aan. Met ons team hebben we ooit in de top 200 gestaan. Dat competitie-element maakt het voor mij leuk.”

Nijmeegse wereldkampioen Laurens Pluijmaekers weet dat gamen meer is dan alleen tijdverdrif. De derdejaars bedrijfskunde won in 2004 bij de World Cyber Games de eerste prijs in het spel Unreal Tournament. Hij mocht 25.000 dollar mee naar huis nemen en plukt er ook nu nog de vruchten van. “Ik word

Feike Geerts: “Ik kijk geen televisie, tussen acht en tien ‘s avonds, als ik niks beters heb te doen, speel ik Call Of Duty.”

nog vaak gevraagd om show-matches te doen, dan mogen mensen op een beurs tegen me spelen. En ik heb er een baan aan over gehouden bij Fariko, een ICT-bedrijf dat zich ook richt op game events en gaming services in het bedrijfsleven.” In de jaren dat Pluijmaekers als professioneel gamer meespeelde in de wereldtop oefende hij één à twee uur per dag. “Er waren spelers die acht uur per dag oefenden, maar ik presteerde het best met een uur spelen per dag. In de jaren daarvoor speelde ik wel vijf uur per dag.” Ondanks het succes besloot Pluijmaekers eind 2005 te stoppen. “Mijn studie had er onder geleden, omdat al die toernooien in tentamenperiodes werden gehouden. Ik wilde meer tijd aan mijn studie besteden en ik had er ook geen zin meer in. De motivatie was helemaal op.” Gamen mag dan onder jongeren een nationaal tijdverdrif zijn geworden, toch lopen de fanatieke gamers vaak tegen vooroordelen

op. “Het idee is vaak dat alleen nerds gamen”, zegt Patrick Leenders. “Zodra je uitlegt wat World of Warcraft is, verdwijnt dat al snel. Maar ik heb het er met mijn studiegenoten niet veel over. De meerderheid van de psychiëgestudenten is vrouw en die hebben helemaal niks met gamen.” Toch zal er de komende jaren een generatie op de universiteit aantreden voor wie online gamen de normaalste zaak van de wereld is. “Ik denk dat er veel gaat veranderen”, zegt Pluijmaekers. “Veel jongeren groeien nu op met gamen als dagelijkse bezigheid. In Zuid-Korea staat het bijvoorbeeld al gewoon in de lijst van sporten.”

37 uur per week

De studerende gamers die we spreken, hebben hun gamegebruik goed in de hand, maar dat is niet bij iedere gamer zo. Bij het instituut voor verslavingsonderzoek (IVO) in Rotterdam wordt onderzoek gedaan naar ‘compulsief gamen’. Promoven-

‘Studenten door gamen in de problemen’

“Als studieboeken toch eens in elkaar zouden zitten als games, dan zou iedereen door de studie vliegen”, zegt studentenpsycholoog Annemiek Godefroy. “Die games zitten zo goed in elkaar. Het is moeilijk, maar niet te moeilijk, de speler wordt altijd beloond voor de inspanningen en de verveling wordt gecompenseerd. Het is een pracht-systeem, gericht op korte termijngeenot. Terwijl je eigenlijk moet studeren voor een tentamen over een paar weken dat pas over een paar jaar tot een afstuderen leidt. Dan maakt de student al snel de keuze voor die game.” Godefroy ziet veel studenten die door gamen, als studieontwikkend gedrag, in de problemen komen met hun studie. “Het is vooral dat internet. Studenten hebben het nodig voor hun scriptie, maar tegelijkertijd lonken al die verleidingen. Er zijn ook studenten die alle afleveringen van *Friends* op hun computer gaan kijken of ze gaan de hele nacht gamen. Vroeger spraken studenten met elkaar af als studieontwikkend gedrag, daarna kwam de mobiele telefoon, nu is het internet.” Gameverslaving is al een epidemie genoemd. Godefroy: “Ook een epidemie gaat over. We moeten er in de komende jaren vooral mee leren omgaan.”

Laurens Pluijmaekers: “Het blijkt dat veel topgamers erg resultaatgericht zijn, ze vertonen overeenkomsten met bestuurders van grote bedrijven.”

dus Tony van Rooij: “Wij spreken over compulsief gedrag in plaats van verslaving. Wanneer je hersenscans van compulsieve gamers gaat vergelijken, zijn er wel wat overeenkomsten met pathologisch gokken.” De Rotterdamse onderzoekers hebben geconstateerd dat ongeveer 80 procent van de Nederlandse jongeren in de eerste vier klassen van het middelbaar onderwijs wekelijks of vaker een game speelt. 3,2 procent van de jongeren voldoet aan de criteria van compulsief internetgebruik. Gemiddeld besteedt die laatste groep 37 uur per week aan online games. “Compulsief gamen is van alle leeftijden”, aldus Van Rooij. “Je ziet een hogere prevalentie bij adolescenten, maar dat is zo bij alle verslavingen. In het geval van compulsief gamen is er misschien een achterliggende oorzaak, zoals eenzaamheid, maar dat is nog speculatie. We hebben nog veel harde data nodig om conclusies te kunnen trekken.” Het onderzoek naar games staat

nog in de kinderschoenen. Keith Bakker is met zijn verslavingskliniek Smith & Jones in dat gat gesprongen. Er mag dan weinig bekend zijn over compulsief gamen, er zijn wel ouders die met hun handen in het haar zitten omdat het kroost met geen mogelijkheid meer achter de computer vandaan is te krijgen. “Deze jongeren komen binnen met symptomen die lijken op andere verslavingen en chemi-

sche afhankelijkheid. Maar hoe langer we werken met deze jongeren, des te meer ik geloof dat dit geen verslaving is. Veel van deze jongeren hebben hun ouders en docenten nodig, dit is een sociaal probleem”, heeft Bakker over het probleem gezegd. Over de behandeling bij Smith & Jones zegt hij: “Ze moeten veel meer dan andere verslaafden afleiding hebben. We gaan daarom dingen met ze

doen: paintballen, parachute-springen. Maar we leren ze ook communiceren. Het zijn mensen die vanaf hun vroege jeugd gamen. Ze hebben daardoor nooit geleerd hoe ze zich tegenover anderen moeten gedragen. Ze moeten echt vanaf het nulpunt beginnen. Het zijn bijna altijd mannen, de meesten jonger dan 25 jaar, introvert, vaak intelligent en ze komen niet zelden uit goede milieus. Ook gebruiken ze games vaak als een medicijn, als middel tegen hun problemen, bijvoorbeeld omdat ze vroeger gepest zijn.” World Of Warcraft wordt vaak genoemd wanneer het over gameverslaving gaat, omdat er geen einde in zit en omdat veel spelen wordt beloond. Patrick Leenders heeft ook zijn periodes gekend dat hij alleen maar met World Of Warcraft bezig was. “Ik ben een tijdje gestopt met studeren en omdat ik toch niks te doen had, zat ik al snel zeven uur per dag achter de computer. Daar word je helemaal gaar van. Dat kan echt niet wanneer je

studeert. Ik denk niet dat je dan nog veel studiepunten haalt. Het is bij World Of Warcraft heel gemakkelijk om verslaafd te raken en soms vraag ik me wel eens af of de makers er niet bewust op aansturen.” Gamers kennen allemaal wel een verhaal van iemand bij wie het fout is gegaan. Laurens Pluijmaekers: “Ik kende een jongen die erg goed was in het spel Painkiller, hij had als professio-

‘Ik ben een tijdje gestopt met studeren, toen zat ik al snel zeven uur per dag achter de computer’

nal al 250.000 euro verdiend met het spel. Toch besloot hij alleen nog maar World Of Warcraft te gaan spelen, waarmee hij geen cent verdiende. Toen dacht ik wel even ‘Gast, waar ben je nou mee bezig?’”

Niet helemaal fris

Gamen wringt nog wel eens met de buitenwereld. Feike Geerts: “Ik moet er echt niet over beginnen tegen mijn vriendin, die wil er niks over horen. Vroeger hadden mijn ouders liever niet dat ik gamede, in het begin mocht ik maar een half uur per dag achter de computer. Toen ik later mijn eigen computer kreeg, kon ik net zo lang spelen als ik wilde. Ik heb altijd bewust andere dingen eraan gedaan. Ik hockey veel en dat ben ik niet minder gaan doen vanwege het gamen.” Ook de ouders van Laurens Pluijmaekers vonden dat hij op de middelbare school te veel achter de pc zat. “En dat was misschien ook wel zo”, zegt hij. “Soms speelde ik tot drie uur ‘s nachts en dan ben je niet helemaal fris wanneer je weer om zeven uur ‘s ochtends op moet staan.” Gamen hoeft helemaal niet slecht te zijn. De onderzoekers van IVO constateren dat 91 procent van de jongeren die dagelijks (niet-compulsief) online ga-

men het psychosociaal beter doen dan niet-gamende leeftijdsgenoten. De populaire wetenschapsauteur Steven Johnson roemt in zijn bestseller *Everything Bad Is Good for You*, de structuur van games voor het menselijk brein. Gamers zelf kunnen de voordelen van het spelen zo opnoemen. “Mijn strategisch inzicht is echt verbeterd”, aldus Feike Geerts. “Je moet snel reageren om problemen op te lossen.” Het spelen van grote toernooien heeft Laurens Pluijmaekers stressbestendiger gemaakt, hij heeft geleerd met de pers en de spotlights om te gaan. “Ik heb het idee dat mijn ruimtelijk inzicht ook is verbeterd. Mijn baas is veel bezig met persoonlijkheidsprofielen. Het blijkt dat veel topgamers erg resultaatgericht zijn, ze vertonen overeenkomsten met bestuurders van grote bedrijven. Je kunt via games ook heel goed leren hoe de persoonlijkheid van spelers in elkaar zit. Je ziet al snel of mensen risicomijdend, stressbestendig, sociaal of impulsief zijn.” Patrick Leenders heeft geen spijt dat hij is gestopt met World Of Warcraft. “Je moet iedere maand 14 euro betalen. Je moet ook afspraken maken met andere spelers voor bepaalde opdrachten. Dat werd op den duur meer verplichting dan hobby. Nadat ik veel meer ging sporten en mijn vrienden ook afhaakten, heb ik besloten te stoppen met World Of Warcraft. Ik ga mijn persona-ge verkopen, die is nog wel wat geld waard in het spel.” Het is maanden geleden dat Laurens Pluijmaekers Unreal Tournament heeft gespeeld. Als er een showmatch aankomt, oefent hij weer even om op niveau te komen. Eens in de zoveel tijd speelt hij een ander spel. “Als ik een tijd hard heb gewerkt en ik wil me ontspannen, koop ik nog wel eens een nieuw spel waar ik me dan een paar dagen mee vermaak. Dat vind ik heerlijk, ik speel het even en als ik er genoeg van heb of uit heb gespeeld, ben ik er weer helemaal klaar mee.” x

Tekst: Alex van der Hulst
Fotografie: Duncan de Fey
Illustratie: Miesjel van Gerwen

Doen&laten

Feest An Evening With The Big Lebowski

“Smokey, this is not ‘Nam. This is bowling. There are rules.” Er zijn weinig filmpersonages zo populair geworden als The Dude uit de film *The Big Lebowski*. Er is tegenwoordig zelfs een kerk die het dudeïsme (zie dudeism.com) predikt. Motto: *Just take it easy man*. Dat had Jeff Bridges ook nooit kunnen bedenken toen hij die rol aannam. In Merleyn wordt een feest georganiseerd dat in het teken staat van *The Big Lebowski*. De avond begint met een nu al uitverkocht potje bowlen in Ol’round. Daarna wordt de film vertoond in Merleyn, waar de White Russians staan opgelijnd en het vast vol ligt met tapijtjes: *‘That rug really tied the room together.’* Ga als nihilist, Donnie of haal de badjas maar uit de kast, want het publiek wordt verwacht verkleed te komen. En voor de bowlers: *“Nobody fucks with the Jesus”*. /AvdH
Merleyn, zaterdag 31 januari, 21:30 uur, 5,- euro

Debat Het einde van het kapitalisme

Al een jaar lang hebben de socialistten de rode vlag uithangen. Die kredietcrisis, dat is het failliet van het kapitalisme. Maar het kapitalisme was toch juist altijd: win some, lose some? Stiekem weet niemand het en is het afwachten. Dat doen we, ondanks de geprivatiseerde banken, nog steeds in een min of meer kapitalistisch systeem. De SP gaat nu natuurlijk roepen dat het anders moet, terwijl neoconservatief Joshua Livestro vast het tegendeel beweert. Radboud-hoogleraar Eelke de Jong mag het genuanceerde standpunt innemen. /AvdH
Lux, maandag 2 februari, 20:00 uur, gratis

Expositie Jan Jansen en Swip Stolk

Hij is geen Marcel Wanders. Hij is niet jong en hip. En hij houdt zich niet bezig met populaire kunst als architectuur of design. Jan Jansen is 67 en hij ontwerpt schoenen. Geen Nikes of andere Patta-toppers, maar vooral damesschoenen. En toch, kijk eens op zijn site naar model Bruno uit 1981, die zouden Vjèze Fur van de Jeugd van Tegenwoordig niet eens misstaan. Sinds 1964 brengt Nijmegenaar Jansen zijn schoenen op de markt. Hij heeft winkels van Nijmegen tot Londen en exposeerde van Tokyo tot New York. De Nijmegenaar wordt in Museum Het Valkhof geëerd met een expositie van zijn werk. Vriend en vormgever Swip Stolk heeft de tentoonstelling vormgegeven en van hem is er ook werk te zien, waaronder een door hem ontworpen design-BMW. /AvdH
Museum Het Valkhof, vanaf zaterdag 7 februari.

Theaterconcert Rowwen Hèze

We zijn best geduldig, maar het lijkt er helemaal niet op dat heel Holland in de nabije toekomst Limburgs lult. En dat werd toch echt voorspeld door Jack Poels en zijn mannen in 1996. In de supermarkt horen we nog wel eens Limburgers onderling in hun taaltje praten, gelukkig beperkt zich dat tot enkele eerstejaars. Rowwen Hèze blijft volhouden. In het theater krijgt de band uit de Peel enkel loftuitingen toegeworpen. Fans konden op dvd al zien en horen hoe de show Saus in Heerlen klonk. Maar Rowwen Hèze-fans zijn onverzadigbaar. Met hetzelfde sausje van Tex-Mex, Ierland en Limburg en dezelfde gastmuzikanten, maar met toch ook weer wat nieuwe nummers, komen ze zoals Mart Smeets tegen Amerikanen zou zeggen: strees from the saus of Holland. /AvdH
Stadsschouwburg, dinsdag 3 februari, 20:00 uur

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) is een bij verdrag tussen Nederland en Vlaanderen opgerichte publieke binationale instelling die in beide regio's de kwaliteit van het hoger onderwijs bepaalt. Op ons kantoor in Den Haag werken ca. 45 Nederlandse en Vlaamse medewerkers.
Meer informatie: www.nvao.net

De NVAO is met onmiddellijke ingang op zoek naar:

Studenten (M/V)

die met plezier een belangrijke bijdrage willen leveren aan het waarborgen van de kwaliteit van het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs.

Werkzaamheden

Na een gedegen inwerkperiode zul je als student-lid deel uitmaken van een aantal panels die worden ingezet om de NVAO te adviseren over de kwaliteit van (aanvragen voor) nieuwe opleidingen in het hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo), en daarbij vooral oog hebben voor studentgerelateerde aspecten. De NVAO verwacht jaarlijks circa honderd aanvragen voor nieuwe opleidingen, waarvan circa 2/3 uit het hbo en 1/3 uit het wo. De rol van de studenten in een panel is in eerste instantie gericht op het beoordelen van voor studenten relevante onderwerpen en facetten, met name de voorzieningen, de kwaliteit van het aanwezige en beoogd personeel, de studielast en enige andere facetten die te maken hebben met het programma zelf.

Profiel

Ben jij goed op de hoogte van de studentgerelateerde eisen in het hoger onderwijs, heb je een kritische houding en bij voorkeur al enige ervaring met kwaliteitszorg en/of bestuurlijke aangelegenheden? Kun jij je op regelmatige basis vrij maken voor het afleggen van locatiebezoeken en zit je minimaal in het tweede jaar van je studie aan een hogeschool of universiteit? Dan komen wij graag met jou in contact.

Aanbod

Wij bieden je een tijdelijk dienstverband voor gemiddeld 8 uur per week voor maximaal 1 jaar. Het salaris is conform schaal 6 BBRA (CAO sector Rijk). Afhankelijk van het studiejaar word je ingeschaald tussen € 1896,25 en maximaal € 2006,98 per maand.

Solliciteren

Spreekt deze vacature je aan, dan nodigen wij je uit je schriftelijke reactie voorzien van een curriculum vitae uiterlijk 13 februari 2009 te sturen aan de NVAO, ter attentie van mevrouw drs. K.P.O. Wong, hoofd P&O, Postbus 85498, 2508 CD Den Haag, Nederland. Voor meer informatie kun je contact opnemen met mevrouw Ö. Uzun, telefoon +31 70 312 2302.

Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld

Master Latijns Amerika Studies
► Multidisciplinaire opleiding van 15 maanden incl. 3 maanden stage in Latijns Amerika,
► **Voorlichting: 13 februari en 17 april: 15.30 uur, CEDLA**
Centrum voor Studie en Documentatie van Latijns Amerika
Keizersgracht 395-397
1016 EK Amsterdam
www.cedla.nl

Zoek je een kamer/etage!

Het Woonburo Nijmegen
Bloemerstraat 19
Tel (024) 322 27 83
www.woonburo.nl

KLEINE BOODSCHAP

Aangeboden

Gratis driedelige workshop **presenteren**, structureren en argumenteren op dinsdagavond 10, 17 en 24 februari. Deelnemers wonnen o.a. het debattoernooi Oxford.
info@nsdvtrivium.nl.

Te huur in Oost: **woonruimte** met twee slaapkamers v.v. badkamer, keuken, toilet. Huur: 670, 20 euro excl. G/W/E. Tel.06-33947942

Groepsreis Ghana 2009: Jij tussen 18 en 24, dromend over Ghana met aandacht voor jongerencultuur, theater, sport en onderwijs
www.groepsreisghana.nl

Concert Moderne Muziek 8 februari, 16.00 uur: Monica Germino viool 'plugged & unplugged'. Galerie Marzee, Lage Markt 3.

Te koop goed onderhouden Nordic **skischoenen** maat 47 €50,- tel. 024-3609727

Te koop haast nog nieuwe **Viking Noren** maat 46/47 €50,- tel.024-3609727

Gevraagd

Korte of lange termijn **vrijwilligerswerk** in het buitenland doen? Kom 31 januari naar de informatiemarkt van Stichting SIW! www.siw.nl of 030-2317721.

Slagwerkgroep Neerbosch-Oost zoekt drummers/slagwerkers/ percussionisten! Info: www.neerbosch-oost.nl

Durf jij de stem van Nederlandse jongeren te laten horen over **Duurzame Ontwikkeling**? Meld je dan nu aan: www.jeugdtraad.nl/jvdo

Vrijwilligersvereniging zoekt **leuke leiding** voor bijspijkerkampen. Interesse? Kijk voor meer info op www.anderwijs.nl.

Ja,
ik wil een
baantje
en ik ben
handig
met
computers

Bij OGD werken ruim 700 studenten en afgestudeerden. Solliciteer online of bel voor een (bij)baan in de ICT.

040-2464055
info@ogd.nl
www.ogd.nl

Valdin all-inclusive, keuze 10 voor- hoofd- nagerechten Inclusief drank voor € 32,50

Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltlaan 4
024-3556902
www.valdin.nl
info@valdin.nl

VOX Populi

ILLUSTRATIE: MIESJEL VAN GERWEN

In 2009 zijn er verkiezingen voor de medezeggenschap aan deze universiteit. Medewerkers kunnen stemmen op kandidaten voor de OR en de onderdeelcommissies (OC's). In april worden de kieslijsten vastgesteld. Daarvoor zijn wij op zoek naar medewerkers die van september 2009 tot september 2011 een zetel in de OC of OR willen bezetten.

> Verkiezingen 2009

De medezeggenschap in ... waarom zou je dat doen? Wij vroegen OR-leden waarom zij zich kandidaat stelden en vonden een keur aan motieven. Zo wil Nanne Migchels (AUB) 'in de keuken van deze universiteit' kijken. Migchels: "Ideeën die aan de top leven komen niet altijd overeen met wat er op de werkvloer gebeurt. Beleid en praktijk moeten echt met elkaar in verbinding staan." Jan Kuijs (AUB) en Henk de Jager (Abvakabo) beamen dat. Kuijs: "Management moet in dienst staan van onderzoek en onderwijs en niet andersom. De universiteit is een veelvormige gemeenschap die kennis produceert voor de Nederlandse samenleving. Zo'n gemeenschap kan niet louter worden geleid door managers, die denken in termen van meetbare input en output." De Jager vult aan: "Inbreng van de werkvloer leidt

tot een betere besluitvorming." Robert Arpots en Wilma Philipse (Abvakabo) vinden dat er nogal wat schort aan de uitvoering van het personeelsbeleid. Volgens Arpots worden afspraken vaak naar eigen goedgevoelen geïnterpreteerd en uitgevoerd, altijd ten nadele van het personeel. Hij heeft niet de illusie dat de OR dit kan veranderen: "Vaak heb ik het gevoel twee stappen achteruit te doen en één stap vooruit. Maar als niemand deze misstanden aankaart, is het hek van de dam." Philipse: "Bovenaan de agenda van de baas moet de zorg voor personeel, zijn belangrijkste kapitaal, staan. En zorg kan altijd beter!" Het OR-werk biedt sommigen een persoonlijke uitdaging. Sylvia Hollander (Abvakabo): "Ik vroeg me af of ik mijn persoonlijke belangen opzij kan zetten voor het grote belang." De Jager en Claudia Krops (AUB) menen dat de belangen van het niet-wetenschappelijk personeel

meer gewicht zouden mogen krijgen. Krops: "Aan het OBP worden vooral eisen gesteld; voor hun ontwikkelings- en carrièremogelijkheden is geen aandacht. Hun aanwezigheid in de medezeggenschap is van groot belang." Miko Flohr en Femke Kok (PON) vinden het hard nodig dat tijdelijk personeel goed vertegenwoordigd is. Kok: "Op universitair niveau wordt veel beleid gemaakt voor tijdelijk personeel, zoals het promovendistelsel." Flohr: "Bestuursfuncties zijn voor deze groep meestal niet toegankelijk. De medezeggenschap is dan dé plaats om je stem te laten horen." Machiel Karskens (Abvakabo) vindt medezeggenschap gewoon een vorm van bestuur: "Besturen is voor mij mee-sturen. Academics die dat werk eigenlijk vies vinden heb ik nooit gesnapt; eerlijk gezegd vind ik ze een beetje dom. Als medezeggenschapper heb je, meer dan in de zeggenschap, de ruimte om kritisch te zijn."

Meer informatie

Wil je je kandidaat stellen voor de OR? Kijk dan op www.radboudnet.nl/inspraak.

Berichten uit de medezeggenschap van de Radboud Universiteit Nijmegen

De Kolom

Maandelijkse column door een OR-lid

Yes we can...

Alle studenten en docenten, maar ook alle andere werknemers kunnen participeren in het bestuur van deze universiteit. Wij leven allemaal onder één CAO. Het College van Bestuur, het Lokaal Overleg en de Ondernemingsraad spannen zich in om na te denken over onze rechtspositie, over ons werk, en de werkomstandigheden waarin het onderwijs en onderzoek zich afspeelt; strategische plannen anticiperen op de toekomst. De ivoren toren is duidelijk ver weg. De universiteit is een spel van landelijke, internationale en globale samenwerking geworden. Ondanks 9/11 en de 'credit crunch' gaat de kennismaatschappij vooruit. Voor personeel geldt het werk van de medezeggenschap niet als verdienste. Onze maatschappij verandert voortdurend: technologische ontwikkelingen vergen meer kennis en geld. Hoe beter vertegenwoordigers van het personeel in de universiteit meedraaien, des te meer zal de stem van de OR wegeen. De OR is de volksvertegenwoordiging van deze universiteit. Sterke standpunten en de inzet van de leden moeten het algemene belang dienen of de OR dient tot niets. In de commissies en de GV's worden accenten verlegd: preventie, advies, correctie. Belangrijk is dat men ziet dat er vooruitgang is

1. omdat er een goede geest is in de OR;
2. omdat we in een dynamische organisatie werken;
3. omdat de belangen van alle betrokkenen solidair gediend worden;
4. omdat de OC en de OR samen bouwen aan de Faculteit en de Universiteit voor een betere wereld: Universitas magistrorum et scholarium... in Dei nomine feliciter. Yes we can.

Paul van Peteghem (CNV Publieke Zaak)

Contactinformatie

VOX populi wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad.
Lees verder:
www.radboudnet.nl/voxpath

Studeren in het buitenland

Van 16 t/m 19 februari, van 12.45-13.45 uur organiseert het International Office in samenwerking met verschillende faculteiten de Wil Weg Dagen, voorlichtingsdagen over studie en stage in het buitenland. www.ru.nl/wilweg

Frans Kellendonk Lezing

Op 16 februari om 16.00 uur houdt cabaretier en schrijver Freek de Jonge de Frans Kellendonk Lezing. De Frans Kellendonk Lezing is een jaarlijkse literaire lezing, georganiseerd ter nagedachtenis aan auteur Frans Kellendonk. Reserveren vóór 6 februari via j.berns@fb.ru.nl. Plaats: Aula Congresgebouw, Comeniuslaan 2.

VSBfonds Beurzenprogramma

Een schenking van max. € 10.000 voor een vervolgstudie in het buitenland: het VSBfonds heeft dit jaar tien beurzen ter beschikking gesteld voor RU-studenten die tussen 1 maart 2008 en 31 december 2009 afstuderen. Met deze beurs kun je een studie in het buitenland volgen of onderzoek verrichten. Informatie en aanvraagformulier: www.vsbfonds.nl/beurzen. De aanvragen moeten vóór 1 maart 2009 ingeleverd zijn bij de decaan van de faculteit waar men studeert. Op dinsdag 24 maart vinden er selectiegesprekken met de kandidaten plaats. Informatie en brochures zijn beschikbaar bij het International Office, Comeniuslaan 4.

Nieuwgezicht

Naam Geurt van Renselaar

Leeftijd 29

Was Assistent accountant bij een accountantskantoor in Veenendaal

Is Administrateur bij het facilitair bedrijf

Sinds 1 oktober 2008

Je was assistent accountant, nu ben je administrateur. Een groot verschil?

“Nee, dat valt me heel erg mee. Net als bij mijn vorige baas bieden we hier onze diensten aan verschillende partijen aan. Hier zijn dat bijvoorbeeld de Campus-shop en het Cultuurcafé. Wij voeren hun administratie. Ik mag dus weer met getalletjes aan de slag. Daar ben ik altijd gek op geweest. Ik ben een echte puzzelaar, hoewel het natuurlijk de bedoeling is dat alle getallen in orde zijn en dat er zo min mogelijk gepuzzeld hoeft te worden.”

Als je vorige baan en deze zo op elkaar lijken, is er dan nog wel wat te leren voor je?

“Zeker. Ik werd al snel voor de leeuwen gegooid. Ik ben aangenomen omdat de afdeling uitgebreid werd. Er waren extra mensen nodig. Ik was koud twee weken aan het werk toen een collega uitviel en moest alles dus in sneltreinvaart leren. Ik heb nu weer een leermomentje: we zijn bezig met de jaarrekening en ook dat is nieuw voor me. Het voelt alsof ik op een heel groot accountantskantoor zit. Het vogelen met getallen is hetzelfde gebleven, maar elke organisatie is anders.”

Wat doe je met de extra vrije tijd die je hebt nu je niet meer hoeft te forensen?

“Mijn grootste hobby is het Nederlands elftal volgen. Ik ga naar alle thuiswedstrijden en naar de helft van de uitwedstrijden. Kaartjes krijgen is doorgaans geen probleem. De KNVB en de supportersvereniging kennen de trouwste supporters en regelen altijd wel wat. Ik ben al in zoveel landen geweest door het Nederlands elftal te volgen. Dat vind ik er misschien nog wel het leukst aan. Schotland is mijn favoriet op voetbalgebied. Daar is de beleving heel anders dan in Nederland. Extremer. Die mannen zouden hun vrouw aan de kant zetten om bij een voetbalwedstrijd te kunnen zijn. Dat gaat mij net wat te ver.”

En je favoriete wedstrijd?

“Poeh. Dan kies ik toch voor twee wedstrijden: Nederland – Frankrijk en Nederland – Italië tijdens het EK afgelopen zomer. Dat was schitterend.”

Algemeen

Studentenkerk, Erasmuslaan 9A

Elke woensdag om 12.45 uur: Taizéviering
1 februari, 9.00 uur: Cath. Eucharist
11.00 uur: 'Betekenis chr. geloof in onze tijd'.

17.00 uur: Anglican Church

2 februari, 19.30 uur: Boeddh. Meditatie

5 februari, 18.00 uur: Eten met idealen.*)

8 februari, 9.00 uur: Cath. Eucharist

11.00 uur: 'Betekenis chr. geloof in onze tijd'.

10 februari, 19.30 uur: Bijbel creatief. *)

11 februari, 19.30 uur: Taizéviering

12 februari, 12.30uur: Roze lunch.

*) Inschrijven verplicht, vóór 12.00 uur.

www.ru.nl/studentenkerk

Studenten

Conflict? Contrast? Contact?

Confirmation?

Start: February 2, 10.45-12.30 a.m.: the Interaction of Science and Religion, Lecture in English (5 ECTS). Aim: to get acquainted with the rapidly expanding academic field in which the interaction between the natural sciences and religion/theology is investigated. No preliminary knowledge needed: students from all faculties welcome. E.1.06.

www.ru.nl/religiewetenschappen

Lezingen

Debatavond Science Café

10 februari, 20.00 uur: debatavond 'Meditatie; de invloed op lichaam en geest' met Henk Barendregt en Anne Speckens. Plaats: Ierse Pub The Shamrock, Smetiusstraat 17. www.sciencecafenijmegen.nl

'Komt de wijsheid uit het Oosten'

3 februari, 20.00 uur, André van der Braak in Filosofisch Café, iedere eerste dinsdag van de maand. Toegang €2,-. Plaats: Café Trianon – Berg en Dalseweg 33. www.filosofisch-cafe.nl

Lezing Han Fortmann Centrum

30 januari, 20.00 - 22.00 uur: prof. dr. Henk Barendregt 'The addiction pandemic, causes and conditions: feeling, thinking and acting.' Kapel, Erasmuslaan 15. www.hanfortmanncentrum.nl

Filosofisch gesprek: Heilige teksten

9 februari, 14.00 – 17.00 uur: over de vraag of heilige teksten nog steeds kunnen functioneren als gemeenschappelijke bronnen van inspiratie, van gemeenschappelijke taal, van normen en waarden, van spiritualiteit en levenswijsheid. Met onder meer Kader Abdolah. Spinozagebouw, cz 3, Montessorilaan 3. Inschrijven verplicht: www.ru.nl/sp/heiligeteksten.

Promoties & Oraties

26 januari, 15.30 uur: promotie mw drs. L.A.S. Kerkhoven (Med.Wet.) 'How functional is dyspepsia?'

27 januari, 13.30 uur: promotie T. De Schryver (Soc.Wet.) 'An organizational learning perspective on change. Content and process analyses of change in soccer clubs'.

28 januari, 10.30 uur: promotie mw drs. J.A.G. Kleine Staarman (Soc.Wet.) 'Collaboration and technology: The nature of discourse in primary school computer-supported collaborative learning'.

28 januari, 15.30 uur: promotie C.A. Verezen (Med.Wet.) 'Eccentric Viewing Spectacles including An Introduction in Low Vision Rehabilitation'.

29 januari, 13.30 uur: promotie drs. J.C.H. Hilst (Med.Wet.) 'Hyper IgD syndrome and type AA amyloidosis'.

30 januari, 13.30 uur: promotie drs. F. Aarts (Med.Wet.) 'Cytoreductive Surgery and Radio-immunotherapy to treat Peritoneal Carcinomatosis of Colorectal Cancer. Investigations towards Improvement of Outcome and Morbidity'.

30 januari, 15.45 uur: oratie dr. J. van der Vliet (Religiewet.) 'Het Koptisch, de taal van de farao's?'

3 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. J.M. Smith (Soc.Wet.) 'Listening to trauma. Therapists' countertransference and long-term effects related to trauma work'.

3 februari, 15.30 uur: promotie drs. M.T.M. van Kessel (FNWI) 'The Path-Integral Approach to Spontaneous Symmetry Breaking'.

4 februari, 15.30 uur: promotie drs. T. Sprong (Med.Wet.) 'Meningococcal Disease'.

5 februari, 13.30 uur: promotie mw dr. F.A.G. Meyer-Wentrup (Med.Wet.) 'Immune modulation by C-type lectins – the role of DCIR and dectin-1'.

5 februari, 15.30 uur: promotie C. Popa (Med.Wet.) 'Anti-TNF treatment in rheumatoid arthritis: effects on inflammation and metabolism'.

6 februari, 10.30 uur: promotie mw drs. E.M. van Beijsterveldt (Soc.Wet.) 'Written language production in deaf children and adults'.

6 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. E.W.H. Bodde (Med.Wet.) 'Calcium phosphate based bone substitutes. Effect of material and biological factors'.

6 februari, 15.45 uur: oratie prof. dr. R.P.C. Kessels (Soc.Wet.) 'Pars pro toto: over de (on)deelbaarheid van het geheugen'.

9 februari, 13.30 uur: promotie drs. W.-G. Lange (Soc.Wet.) '–Face Value– Processing of Emotional Expressions in Social Anxiety'.

11 februari, 13.30 uur: promotie mw drs. E. Kolen (Letteren) 'De tweetalige ontwikkeling van dove kinderen in de Nederlandse Gebarentaal en het Nederlands. Een meervoudige casusstudie'.

Nederlands Studenten Orkest

13 februari, 20.15 uur: concert Nederlands Studenten Orkest (NSO), in De Vereeniging. Toegangskaart voor RU-studenten, op vertoon van collegekaart, €5,- verkrijgbaar bij Sebastiaan Roes (Rechtsgeleerdheid), tel. 3611631, email: J.Roes@jur.ru.nl, of Piet van Kalmthout (Geneeskunde), tel. 0610952447, pjc.vankalmthout@chello.nl. www.nso.nl.

Stageprogramma VS

Studenten die willen stage lopen in de Verenigde Staten kunnen gebruik maken van het vernieuwde stageprogramma van het Fulbright Center. Dit stageprogramma biedt studenten de kans gedurende het gehele jaar voor een periode van maximaal 12 maanden stage kunnen gaan lopen in de VS.

www.fulbright.nl, tel: 020-5315930, Erik van den Berg.

Alpha-cursus

Start 2 maart om 18.30 uur, Van Schaeck Mathonsingel 10. Organisatie Christelijke studentenverenigingen (Navigators, Ichthus, VGSN en CSFR). 'Ontdek het christelijk geloof' in 8 bijeenkomsten, samen met christenen en niet-christenen op zoek naar antwoorden op geloofsvragen. Aanmelden: www.ru.nl/alpha of Edwin Hamelink (0616809155).

Publieksavond Sterrenkijken

30 januari, tussen 19.00 en 20.30 uur zijn belangstellenden weer welkom om een kijkje te nemen in de sterrenkoepels. Bezoekers krijgen dan uitleg over de sterrenkijkers en over sterrenkunde in het algemeen. Afd Sterrenkunde i.s.m. Astronomische Kring Nijmegen. Huygensgebouw, Heyendaalseweg 135. www.ru.nl/actueel/nieuws

Success story

Nog nooit stond een Nederlandse universiteit in de Erasmus Success Story brochure. In 2009 wel. Voor de voorbeeldige begeleiding van internationale studenten. De Radboud Universiteit.

Jury: Europese Commissie

Radboud Universiteit Nijmegen

één in weten

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob Goossens, Lieke Steijvers, Martine Zuidweg

Medewerkers: Maartje Bakker, Stephan L.

Borggreve, Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Fieke den Hartog, Alex van der Hulst, Roel Neijts, Romy van den Nieuwenhof, Oscar Paling, Sid Schaeken, Renée van de Schans, Ilse Schuurmans, Roel van den Tillaart, Ruud Vos, Ron Welters

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten, Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Visselaar, Ruud Vos

Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W. ter Berg, dr. E. Denessen, S.C.W. ter Hart, prof. dr. R.S.G. Holdrinet, W. Scholten

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten: €25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: €35,- over te maken op gironummer 2367526 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit Nijmegen Vox

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen, tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Illustratie omslag: Miesjel van Gerwen

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op 12 februari.

VOXBACKSTAGE

Wat? **Gouden strotjes smeren na concert studentenkoor**

Waar? **Zaal café 't Haantje**

Wanneer? **Zaterdag 24 januari, van 22.45 uur tot sluitingstijd**

Eén of toch twee pakjes Durex? En volstaat één doosje paracetamol tegen de onontkoombare koppijn morgen, of moet er nog een gehaald worden? Het zijn urgente vragen die verrijzen wanneer de redactie vraagt te gaan borrelen met het studenten-corps.

Een veelgemaakte fout, zo blijkt. “Mensen reageren geschokt als ze horen dat ik actief ben bij het studentenkoor”, bekent **Joyce**. “‘Hè, biercantussen zijn toch niets voor jou?’ Misschien ligt het aan mijn Limburgs accent. Koorrr, corps...” **Jolanda**: “Je moet gewoon zeggen dat je bij het koor *zingt*.” Een half uur eerder weerklonken de laatste noten van Mozarts *Requiem* – opgevoerd door studentenkoor Alphons Diepenbrock en een studentenorkest uit Enschede in de Molenstraatkerk. Oud-rector **Kees Blom** heeft genoten van het universiteitskoor, maar moet afzeggen voor de aansluitende borrel. Toehoorders **Eric** en **Roeland** zijn wel op de borrel, maar klinken veel minder lovend. Roeland: “Het was wel... bijzonder.” Eric: “Van een studentenkoor mag je nu eenmaal niet de hoogste kwaliteit verwachten.” Roeland, à la jurylid EO's *Korenslag*: “Ik dacht echt een keer: aii, wat jammer!” Ook **Christian, Tobias** en **Klaas** zijn wat zuur. Ze zijn speciaal voor koorknaap **Eelke** gekomen. Tobias: “Mensen in een koor hebben niet het talent om een instrument te spelen – dus gaan ze zingen. En je moet wel heel hard en vals zingen wil het opvallen.”

Harde meningen in deze keiharde showbizz. De aanwezige Enschedeërs staan lekker dicht tegen elkaar aan. “Het was best koud in de kerk, dat speelt niet zo lekker,” verklaart **Peter**. Zijn de Twentse studenten soms gebracht door paps en mams? Nee, het grijzende kwartet **Roosmarijn, Gerard, Daaf** en **Jeanette** is zelf lid van het orkest. Gerard: “Zonder ons, de niet-studenten, kunnen ze de boel opdoeken, hoor.” Jeanette: “Het is de tijdsgeest, er zijn te weinig studenten die muziek maken.” Want ja, er is nu eenmaal sprake van een suf imago – zeker bij het koor. Jammer, vindt **Willem-Jan**: “Klassieke muziek swingt écht. In de muziek van Muse zit ook Chopin, maar dat weet niemand.” **Martijn**, oud-lid: “In Nederland is een zingende man een watje. Maar zie het als een voetbalteam: je werkt samen naar iets toe wat je leuk vindt en daarna drink je een biertje.” Ondertussen is na dit orale hoogtepunt de Durex nog onaangebroken en de paracetamol overbodig. Iemand naborrelen op de Kroeg? Jij de Durex, ik de paracetamol? */RN, AD*

Peter

Kees Blom

Martijn en Gerielke

Klaas, Eelke, Tobias en Christian

Jolanda en Joyce

Willem-Jan (r)

Jeanette, Daaf, Gerard en Roosmarijn